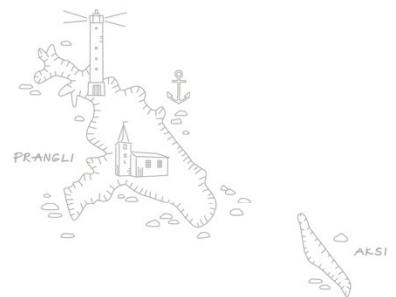

VIIMSI
VALLAVALITSUS

VIIMSI VALLA ARENGUKAVA JA EELARVESTRAATEEGIA 2020 - 2024

Hea Viimsi arengule kaasaelaja!

Hoiad käes meie valla äsjavalminud arengukava aastateks 2020 – 2024. Arengukava mõiste on aastatega muutunud võibolla veidi kantseliitlikuks, see paistab olema keerulise jutuga dokument paberil ja võib tekitada lugejas eelarvamust ühest rutiinsest materjalist. Ent uskuge, selle valmimisele on kaasa aidanud kümned inimesed, aruteludes osalenud sajad ning tuleb tunnistada, et vaidlused, ajurünnakud, ideekorjed olid kõike muud kui formaalsed ja igavad. Need on olnud sisukad ja kirglikud, murelikud ja lootusrikkad, haaravad ja mõnikord isegi natuke hullumeelsete ideedega pikitud. Aga see kõik käib asja juurde. Hea on, kui arengudokument sünnib vaidlustest ja kokkulepetest ning on loov ja dünaamiline.

Neli aastat on väga lühike aeg, et realiseerida drastilisi muudatusi, et muuta kardinaalselt elustiili või mõttemaailma. Ent samas on tegemist siiski piisavalt pika perioodiga, mille jooksul saab ehitada uue kooli, kontserdisaali, rajada pargi või alustada mõne spordirajatise projekteerimist.

Kahjuks ei jõudnud mitte kõik ideed, soovid ja plaanid, mida paljud aruteludes osalejad erinevatelt eluvaladelt ette panid, siia dokumenti, sest realiseerimise võimalused ja finantsid on paratamatult piiratud. Oleme realistid - ei jõua nelja aastaga korda kõiki teid, valmis kõiki matkaradu või mänguplatse. Aga nagu ütles õpetaja Laur Tootsile – tee pool, aga tee hästi – tahame meiegi hästi teha.

Esiteks püüame me vallas olla [paremad vallakodanike teenindajad](#). See ei nõua palju raha – vaja on vaid tahet. Ja seda meil on. Viimsi vallavalitsuse eesmärk on olla kogukonna jaoks olemas igas mõttes ja igaüks, kes siia oma murede ja rõõmudega pöördub, peab saama hea klienditeeninduse osaliseks – see on meie üks prioriteetidest. Soovime muuta Viimsi veelgi paremaks ja targemaks – et meie abiga kasvaks siin [Tark ja keskkonnasõbralik vald – Smart and Green](#). Sellega saame alustada juba täna ning siin saab vallavalitsus olla teenäitajaks – näiteks saame vähendada vallale kuuluvates hoonetes elektri-, kütte- ja veekulusid tänapäevaseid automaatika-, kütte- ja roheenergia lahendusi kasutusele võttes. Samuti kasutades targemalt ära kogunevat sademevett.

Meie Viimsi on unikaalne paik, kus on koos palju erinevaid eluviise – see on kui linna ja küla sümbioos ning ma leian, et see [mitmekesisus peab säilima](#). Igaühel, kes soovib siin elada peab olema võimalik valida, kas ta tahab elada rannaäärses külas, keset metsa või urbaniseerunud alevikus. Viimsisse tahab igal aastal tulla rohkem inimesi, kui siit lahkub. Ühelt poolt tekitab elanike juurdevool ajutisi või lühiajalisi ebamugavusi, aga teisalt näitab see, et Viimsit elukeskkonnana armastatakse. Suurim väljakutse vallajuhtidele ongi, kuidas seda asustust planeerida nii, et need, kes soovivad näha Viimsit aktiivse ettevõtluskeskkonnana, kui ka need, kes tahaksid end siin tunda kui vaikselt rahulikus väikeelamupiirkonnas, võiksid end võrdväärselt hästi tunda.

Eelmiste vallavalituste poolt kinnitatud ja praegu kehtivate detailplaneeringute järgi võiks Viimsis elada juba täna 30 000 inimest. Oma elukohana on Viimsi valla registreerinud 20 500 elanikku, ent uuringud näitavad, et tegelikult elab siin igapäevaselt 23 000 inimest. Meie eesmärk on korraldada elu vallas nii, et võimalikult paljud reaalselt siinseid teenuseid tarbivad [elanikud ennast ka sisse kirjutaksid](#), et seeläbi aidata vallas veel paremaks areneda. Sest igal juhul vajame selleks ressursse.

Millised suurimad ülesanded on siis valla arenguks püstitatud?

Kiiresti kasvava elanikkonnaga, eriti noortest peredest koosneva vallana on meie prioriteetid seotud [hariduse ja kultuuri valdkonnaga](#). Eelseisvatel aastatel vajame juurde ligi pooltuhat lasteaia- ja koolikohta ning hästi omavahelises koostöös toimivat koolide võrgustikku, kus on tööl väga head ning väärikalt tasustatud pedagoogid. Randvere kooli kasvamine 9-klassiliseks, sinna ujula rajamine ning ettevalmistus nurgakivi panekuks Pärnamäe koolile on olulised sammud neile eesmärkidele lähenemisel. Laste ja noorte vaba aja kvaliteetne sisustamine saab kindlasti tuge loodavas haridus- ja kultuurikeskuses ARTIUM, mis annab märkimisväärse tõeke kogu Viimsi kultuuriruumi kvaliteedi tõusule.

Haabneeme [teemaplaneering](#) peaks andma kinnisvara arendajatele kindlad sihid ja teabe, kuidas oma taristut korrastada ja kavandada ning seeläbi valla keskust väärindada. Tuleb tunnistada, et unarusse jäetud hooned valla keskus on üheks suurimaks murekohaks ja selle olukorra lahendamine on erakordselt vajalik. Tänapäev valla juhtkond on seisukohal, et kortermajade ehitus on lubatud ainult valla keskuse alevikesse ning ülejäänud valla aladel säilitatakse peamiselt madal hoonestus ning aedlinlik miljöö.

[Teede ehituse ja tänavate valgustusprojektide](#) osas on hästi ära kasutatud veel toimivaid eurorahasid ning käesoleval arengukava perioodil saab juba planeeritud tegevused ka realiseeritud. Tulevikuteemadest on kindlasti oluline liiklemise võimaluste suurendamine valla ja Tallinna kesklinna vahel. Ehkki see võib esmapilgul tunduda unistuslik, tuleb trammitee rajamise ideed hoida pidevalt fookuses. Üksi see meil ei õnnestu, vajame head koostööd pealinnaga.

Unistada tuleb, sest ilma julgete kaugete tulevikku vaatavate inimesteta poleks Eesti praegu see, kes ta on. Üks karismaatiline mees, kes Eesti elu edasi viis ja maailmale tutvustas, oli meie president, Viimsi valla kodanik Lennart Meri! Tema olemus kehastab kõike seda, mis Viimsis juba täna olemas on – ajaloo ja kultuuri väärtustamine, euroopalikkus, visiooni tunnetus. Meie missioon on selle suurmehe mälestust väärikaimal moel ka jäädvustada – alustada koostöös riigiga Lennart Merile pühendatud keskuse rajamist.

Viimsi valla arengukava ulatub aastasse 2024, sellele on pandud suured ootused. Ta koondab endas meie kõigi ühist head tahet. Milliseks kujuneb tegelikkus, pole teada. Ent siht on silma ees ja see on oluline, sest kui me ei tea, kuhu me läheme, siis ei oska me öelda, kas oleme kohale jõudnud.

Kuid valla areng selles dokumendis piiritletud ajaga ei peatu. Viimsi ei saa mitte kunagi valmis. Ta muutub kogu aeg targemaks ja paremaks. See on ülesanne ja eesmärk.

Viimsi vallavalitsus

Sisukord

1. SISSEJUHATUS.....	6
2. VIIMSI VALLA ÜLDANDMED JA HETKEOLUKORRA ISELOOMUSTUS.....	8
2.1. VALLA AJALUGU.....	8
2.2. VALLA ÜLDANDMED.....	8
2.3. VALLA RAHVASTIKU JA ELUKESKKONNA ARENG.....	8
3. VIIMSI VALLA ARENGUVISIOON.....	11
4. TEGEVUSSUUNDADE ELLUVIIMINE VALDKONDADE LÕIKES.....	13
4.1. LOODUSKESKKOND.....	13
4.2. ELUKESKKOND.....	16
4.3. HARIDUS.....	18
4.4. KOMMUNAAL JA TARISTU.....	22
4.5. SOTSIAALHOOLEKANNE.....	31
4.6. KULTUUR, SPORT JA TERVISEDENDUS.....	37
4.7. ETTEVÕTLUS.....	40
4.8. TARGALT JUHITUD VALD.....	43
5. VIIMSI VALLA EELARVESTRATEEGIA AASTATEKS 2020-2024.....	44
5.1. VIIMSI VALLA KONSOLIDEERIMISGRUPI EELARVESTRATEEGIA 2020-2024.....	46
5.2. VIIMSI VALLA EELARVESTRATEEGIA 2020-2024.....	51
6. ARENGUKAVA ELLUVIIMISE SEIRE.....	67

Joonised

Joonis 1. Viimsi valla asukohakaart.....	8
Joonis 2. Viimsi valla rahvastikupüramiid, 01.01.2019.a.....	9
Joonis 3. Viimsi valla elanike jagunemine vanuserühmade järgi, 01.01.2019.a. Allikas: Rahvastikuregister.....	9
Joonis 4. Viimsi valda registreeritud elanike arv aastatel 2001-2019. Allikas: Rahvastikuregister.	10
Joonis 5. Viimsi strateegiakaart.....	12
Joonis 6. Viimsi valla elanike arvu prognoos aastaks 2024.....	17
Joonis 7. Alusharidust omandavate laste arv õppeaastate lõikes. Allikas: HTM.....	19
Joonis 8. Üldharidust omandavate õpilaste arv riigi ja KOV haridusasutustes. Allikas: HTM.....	20
Joonis 9. Viimsi tänavate valgustamise prognoos aastaks 2024.....	25
Joonis 10. Valla kraanivõrgustiku ja sademeveetorustiku pikkuste prognoos.....	26
Joonis 11. Viimsi kaugküttevõrgu prognoositav pikkus jooksvates meetrites 2024. aastaks.....	28
Joonis 12. Puuetega inimeste osakaal Harjumaa omavalitsuste rahvastikust (28.02.2019).	34
Joonis 13. Tulumaksu laekumine Viimsis 2003-2019 (6 kuud). Allikas: Viimsi Vallavalitsus.....	45
Joonis 14. Seiretegevuste läbiviimise indikatiivne ajaraam.....	67

Tabelid

Tabel 1. Viimsi valla näitajate võrdlus Rae vallaga, Tallinna linnaga ja Eestiga.....	8
Tabel 2. Viimsi valla arengutempo prognoos aastaks 2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus, elanike arv seisuga 1.09.2019.....	13
Tabel 3. Keskkonnakaitse valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.....	15
Tabel 4. Jäätmemajanduse valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.....	16
Tabel 5. Ruumilise planeerimise valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.....	17
Tabel 6. Alushariduse valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.....	19
Tabel 7. Üldhariduse valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.....	21

Tabel 8. Huvihariduse ja noorsootöö valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.....	22
Tabel 9. Kommunaalvaldkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.....	31
Tabel 10. Sotsiaalvaldkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.	32
Tabel 11. Lastekaitse valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.....	33
Tabel 12. Puuetega inimeste hoolekande eesmärgid ja oodatavad tulemused.	34
Tabel 13. Eakate hoolekande eesmärgid ja oodatavad tulemused.....	35
Tabel 14. Tervishoiu valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.....	37
Tabel 15. Kultuurivaldkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.....	38
Tabel 16. Spordivaldkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.....	39
Tabel 17. Tervisedenduse valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.....	40
Tabel 18. Ettevõtlusvaldkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.	42
Tabel 19. Targa valla eesmärgid ja oodatavad tulemused.	43
Tabel 20. Viimsi valla konsolideerimisgrupi eelarvestrateegia 2020-2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus.....	46
Tabel 21. SA Rannarahva Muuseum eelarvestrateegia 2020-2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus. .	47
Tabel 22. SA Rannapere Pansionaat eelarvestrateegia 2020-2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus. .	48
Tabel 23. OÜ Viimsi Haldus eelarvestrateegia 2020-2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus.	49
Tabel 24. AS Viimsi Vesi eelarvestrateegia 2020-2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus.....	50
Tabel 25. Viimsi valla eelarvestrateegia 2020-2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus.	52
Tabel 26. Põhitegevuse tulud 2018–2024.....	53
Tabel 27. Põhitegevuse kulud 2019–2024.	54
Tabel 28. Investeeringud valdkondade järgi 2019-2024.	57
Tabel 29. Investeeringuobjektid 2019–2024.....	63
Tabel 30. Finantseerimistehingud 2018–2024.....	64
Tabel 31. Netovõlakoormus 2018–2024.....	64
Tabel 32. Laenukohustused 2018–2024.	65
Tabel 33. Likviidsete varade muutus 2018–2024.	66

1. Sissejuhatus

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse kohaselt peab igal vallal ja linnal olema arengukava, mis on aluseks eri eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele.

„Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia aastateks 2020-2024“ koostamine viidi läbi ajavahemikus märts kuni august 2019. Viimsi Vallavalitsus korraldas hanke dokumendi koostamiseks partneri leidmiseks ja moodustas vallavalitsuse ametnikest koosneva juhtgrupi, kellega koos toimus dokumendi koostamiseks vajalike tegevuste elluviimine.

Arengukava koostamise protsessi eesmärgiks oli soov luua arengukava, mis on uuenduslik ja teostatav, lihtsasti loetav ja hoomatav ning seostatav valla teiste arengudokumentidega.

Arengukava seab tervikuna eesmärgiks, et valla järgmiste aastate strateegilised tegevussuunad ja tegevused oleksid ühendatud Viimsi ühise laiemaga arenguvisioni elluviimiseks.

Arengukava koostamise peamiseks aluseks oli andmekorje käigus kogutud informatsioon, mis süstematiseeriti ja ühendati põhilisteks tegevussuundadeks ja tegevusteks. Andmekorje viidi läbi intervjuude, valdkondlike töötubade (fookusgruppide) ja töörühmade kohtumiste käigus, mille tulemusel koguti kokku sisendettepanekud tänaste peamiste probleemide ja nende lahendamisevõimaluste osas.

Arengukava loomisel lähtuti ka Eesti riigi strateegilistest sihtidest aastani 2035¹, mis lühidalt kokkuvõetult on järgmised:

Eesti on iseseisev ja sõltumatu demokraatlik riik, kus on tagatud eesti keele ja kultuuri säilimine.

- Eestis elavad arukad, tegusad ja tervist hoidvad inimesed.
- Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik.
- Eesti on parim koht elamiseks.
- Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud.
- Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik.

Nendest sihtidest ajendatuna sõnastati Viimsi valla pikem arenguvision ja peamised tegevussuunad.

Täiendava tegevusena viis Viimsi Vallavalitsus ajavahemikus aprill kuni juuni 2019 läbi Viimsi valla elanike kaasamise uuringu 2019 (rahulolu-uuring)², eesmärgiga kaardistada Viimsi elanikkonna rahulolu, saada sisendeid nende ootuste kohta ning kasutada saadud andmeid arengukava koostamisel. Täiendavate uuringute läbiviimist ei peetud sisendi saamiseks vajalikuks, vaid lähtuti eeskätt valla peamistest kehtivatest arengu- ja planeerimisdokumentidest³ ning valdkondade olemasolevast taustinformatsioonist.

Kokku osales valla järgmise viie aasta arenguid käsitlevatel intervjuudel, aruteludel ja kohtumistel üle 100 inimese. Rahulolu-uuringust võttis osa rohkem kui 1 000 inimest. Seega andis Viimsi valla järgmise viie aasta arengu planeerimiseks otseselt või kaudselt oma panuse rohkem kui 1 100 viimsilast.

Arengukavas on kasutatud viiteid teistele dokumentidele, milles sisalduv annab lugejale võimaluse sügavamaks tutvumiseks konkreetse valdkonna informatsiooniga ja seeläbi saada üksikasjalikum ülevaade valdkonnas toimuvast. Seetõttu piirdub käesolev dokument **valdkondade peamiste tegevussuundade, tähtsaimate eesmärkide ja tegevuste kirjeldamisele** ning ei kirjuta ümber viidatud dokumentide sisu, ega valla tavapärasest töö- ja elukorraldust. Selline lähenemine aitab kokku hoida arengukava mahtu ja keskenduda kõige olulisemale, ega koorma lugejat liigse informatsiooniga.

Arengukava võetakse edaspidi aluseks Viimsi valla eelarvestrateegia ja eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeringute kavandamisel ning investeringuteks toetuse taotlemisel. Samuti lähtutakse valdkondlike ja Viimsi Vallavalitsuse hallatavate asutuste arengudokumentide koostamisel ja uuendamisel käesolevast arengukavast.

¹ Strateegia „Eesti 2035“ materjalid on kättesaadavad: <https://www.riigikantslei.ee/et/Eesti2035>

² Uuringu tulemuste raport on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/sites/default/files/2019-06/2019.06.21_viimsi_valla_rahulolu-uuring_raport2.pdf

³ Viimsi valla üld- ja valdkondlikud arengukavad on kättesaadavad: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/arengukavad>

Arengukava juhtgrupp tänab kõiki, kes panustasid oma aega ja esitasid ettepanekuid Viimsi valla järgmise viie aasta arengu planeerimiseks.

Viimsi valla arengukava tehakse kättesaadavaks Viimsi valla kodulehel, Viimsi Vallavalitsuses ja Viimsi valla raamatukogudes.

2. Viimsi valla üldandmed ja hetkeolukorra iseloomustus

2.1. Valla ajalugu

1866. aastal moodustati Viimsi mõisa baasil eraldi vald, mille ülesandeks oli kooli, kohtu ja teatud riiklike kohustuste täitmise korraldamine. Selleaegsed vallad ei olnud territoriaalsed vaid seisusepõhised omavalitsused ja valla võim kehtis ainult talupoegade üle, omamata mõju aadlike, riigiteenistujate, kirikutegelaste jt. üle.

1891. aastal toimus omavalitsusreform ja sinne vald ühendati Nehatu ja Maardu vallaga. Juba 1917. aastal pöördusid siinsed elanikud valitsuse poole palvega Viimsi vald taas eraldada. Uue valla loomiseni jõuti juba Eesti Vabariigi ajal, mil 11. mail 1919 moodustati territoriaalne omavalitsus – Viimsi vald. Viimsi vald kestis sellisena 1939. aastani, mil järjekordse reformi tulemusena see liideti Iru vallaga. Nõukogude ajal tegutses siin Viimsi Külanõukogu, mis 20. detsembril 1990. aastal sai taas valla õigused.

2019. aastal tähistati Viimsi valla 100. sünnipäeva. 100 aastat on pikk aeg ja endistest kaluriküladest on välja arenenud kaasaegne elukeskkond, kuhu on loodud väga head võimalused selleks, et tänased viimsilased saaksid tugeva hariduse, harrastada tervislike eluviise, nautida kultuurielu ja tunda ennast mõnusalt oma kodukohas.

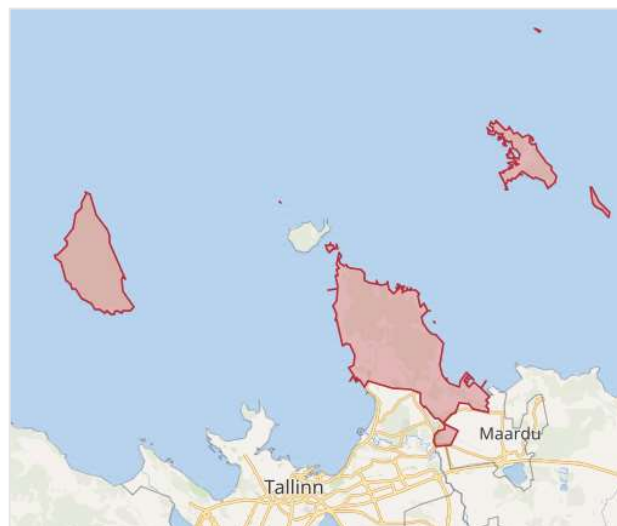
2.2. Valla üldandmed

Viimsi valla pindala on 73 km². Vald jaguneb alevikeks ja küladeks. Valla haldusterritooriumil on järgmised asulad:

- alevikud (2) – Haabneeme, Viimsi;
- külad (20) – Kelvingi, Laiaküla, Leppneeme, Lubja, Metsakasti, Miiduranna, Muuga, Pringi, Pärnamäe, Püüsi, Randvere, Rohuneeme, Tammneeme, Äigrumäe, Kelnase, Idaotsa, Lääneotsa, Lõunaküla/Storbyn, Tagaküla/Bakbyn, Väikeheinamaa/Lillängin.⁴

Suurem osa Viimsi vallast jääb Viimsi poolsaarele, piirnedes lõunaosas Tallinna ja Maardu linnaga ning ligi ühe km ulatuses Jõelähtme vallaga.

Lisaks maismaa osale (kokku 47 km²) on Viimsi valla koosseisus 15 saart (kokku 26 km²) – Naissaar, Prangli ning väikesaared Kumbli, Aksi, Kräsuli, Keri, Seinakari, Tiirlood, Pandju, Vullikrunn, Sillikrunn, Sepakari, Hanekari, Lookari ja Lahesaar.

Joonis 1. Viimsi valla asukohakaart.

2.3. Valla rahvastiku ja elukeskkonna areng⁵

NÄITAJA	Viimsi vald	Rae vald	Tallinn	Eesti
Pindala (km ²)	73	206,8	160	45 339
Rahvaarv (01.01.2019)	19 978	18 951	438 930	1 324 820
Rahvastikutihedus (in/km ²)	273	95,2	2 760	30
Keskmine brutokuupalk 2018 (eurot)	1 710	1 703	1 348	1 310

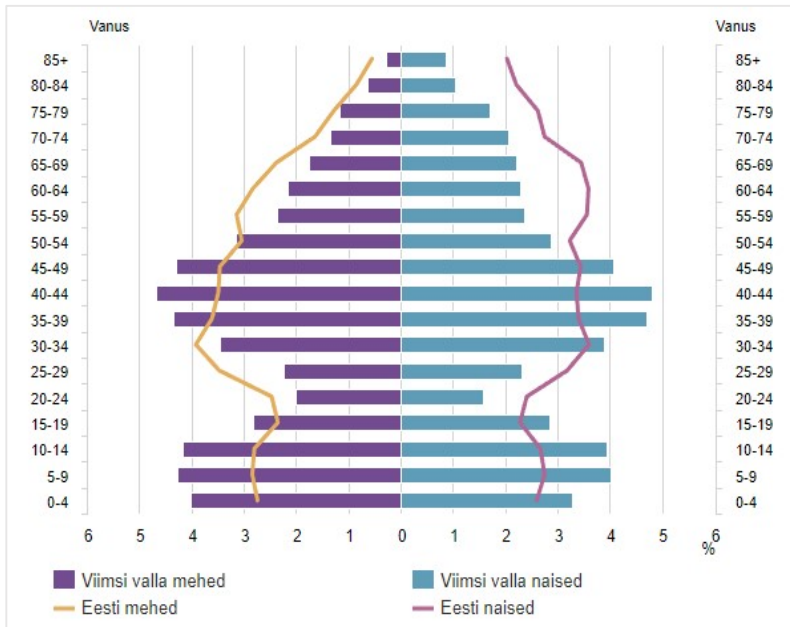
Tabel 1. Viimsi valla näitajate võrdlus Rae vallaga, Tallinna linnaga ja Eestiga.

Viimsi rahvastiku arv on püsinud jätkuvas kasvutrendis. Aastatel vahemikus 2000-2010 lisandus valda juurde keskmiselt 1 000 inimest aastas. Viimastel aastatel on elanike juurdekasv võrreldes varasemaga pisut pidurdunud, jäädes nt aastatel 2017-2018 keskmiselt 480 inimeseni aastas (joonis 2).

⁴ Külade arengukavad on kättesaadavad: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/kulad-ja-alevikud/kulade-arengukavad>

⁵ Allikas: Viimsi Vallavalitsus ja Statistikaamet.

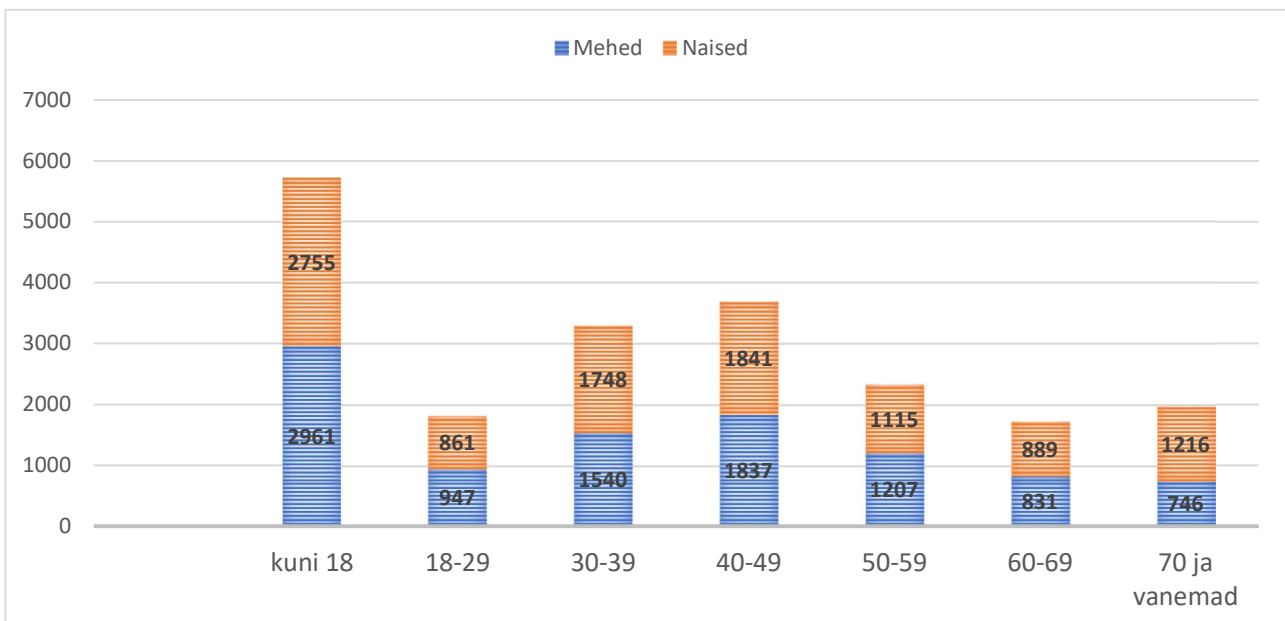
Valla elanike kasvu peamine allikas on seni olnud sisserränne, peamiselt Tallinnast. Valdavalt on sisserrändajad olnud noored (sh noored perekonnad), kes näevad Viimsi valda sobiva elukeskkonnana laste kasvatamiseks. Kui vaadata Viimsi valla rahvastikupüramiidi (joonis 3) ja elanike jagunemist vanuserühmade kaupa (joonis 4), siis on näha, et võrreldes Eesti keskmisega on Viimsis rohkem elanikke just vanuses 0-19 (lapsed ja noored) ning vanuses 30-49 (parimas tööeas elanikud). See seab vallale ka järgnevatel aastatel kohustuse jätkata investeeringuid lapsesõbraliku elukeskkonna ja haridusasutuste võrgu arendamiseks ning eelduste loomiseks vallas kohapeal töötamise võimaluste laiendamiseks.

2019. aasta III kvartali seisuga elas Viimsi vallas **20 556 elanikku**, kellest 12 503 olid maksumaksjad.⁶ Samas näitas Viimsi liikuvusuuring 2017⁷, et valla elanike arv tuleb mobiilpositsioneerimise andmetel oluliselt suurem (ca 23 000) kui on ametlik statistika. Selle peamiseks põhjuseks on arvatavasti asjaolu, et Viimsis elab palju inimesi, kes ei ole valda enda koduks registreerinud.

Valla arengupotentsiaali seisukohalt on aga oluline, et rahvastiku arvu kasvuga kaasneks ka maksumaksjate arvu juurdekasv, mis suurendaks kohaliku omavalitsuse tulubaasi ja annaks kinnitust tööjõulises eas elanikkonna lisandumisest.

Joonis 2. Viimsi valla rahvastikupüramiid, 01.01.2019.a.
Allikas: Statistikaamet.

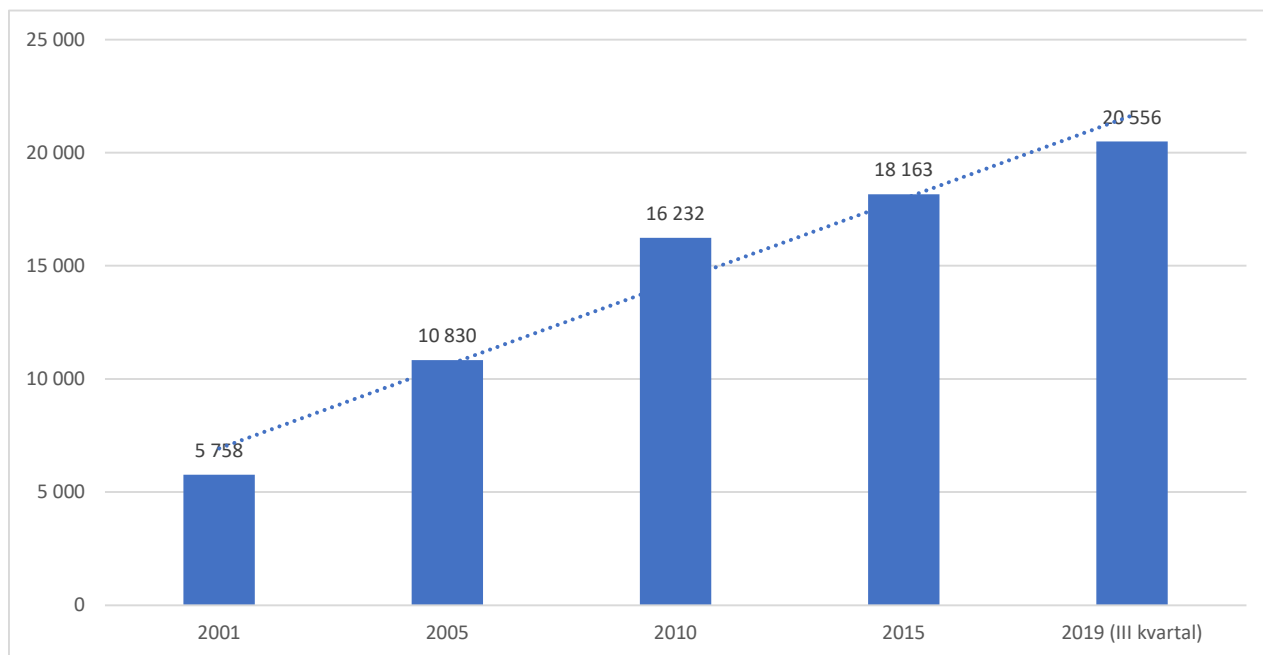

Joonis 3. Viimsi valla elanike jagunemine vanuserühmade järgi, 01.01.2019.a. Allikas: Rahvastikuregister.

⁶ Allikas: www.viimsidata.ee

⁷ Uuring ja ettepanekud on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/public/Viimsi_liikuvusuuringu_aruanne-e.pdf

2019. aasta andmetel elab valla elanikest 44% Haabneeme alevikus (6 483 inimest) ja Viimsi alevikus (2 472 inimest). Suurimad külad elanike arvu poolest olid Randvere (1 894), Pärnamäe (1 739) ja Püüsi (1 327).⁸

Joonis 4. Viimsi valda registreeritud elanike arv aastatel 2001-2019. Allikas: Rahvastikuregister.

Järgnevatel aastatel seisab vallal jätkuvalt ees väljakutse korraldada ruumilist planeerimist lähtuvalt elanike vajadustest nii, et vald areneks terviklikult, loodushoidu ja piirkondade erinevusi arvestades ning elukeskkonna kvaliteeti tõstes.

Viimsi valla elanike kaasamise uuringu (2019) kohaselt väärtustati Viimsi puhul enim:

- kaunist ja mitmekesist looduskeskkonda;
- turvalist ja laste kasvatamiseks sobilikku elukeskkonda;
- mõnusat mereõhku;
- kauneid randu ja vaateid merele.

60% uuringule vastanutest soovis, et Viimsi vald areneks idüllilise aedlinna suunas, kus Haabneeme on piirkonna tõmbekeskus. Keskmisest rohkem toodi välja ka seda, et vallas peaks olema rohkem erinevaid kaupluseid, pangakontor ning rohkem kohapealseid töökohti ja büroopindu. See seab vallale järgnevatel aastatel väljakutse lõpule viia valla keskuse üldplaneeringu kehtestamine, et soodustada ettevõtluse arengut atraktiivse kaubandus- ja teenindus-asutusi (teenuseid) koondava ning täiendavaid töökohti pakkuva tõmbekeskuse näol. Oluline on, et valda juurde tekkivad töökohad oleksid kõrget lisandväärtust loovad, mis pakuksid huvi ka Viimsi valla elanikele.

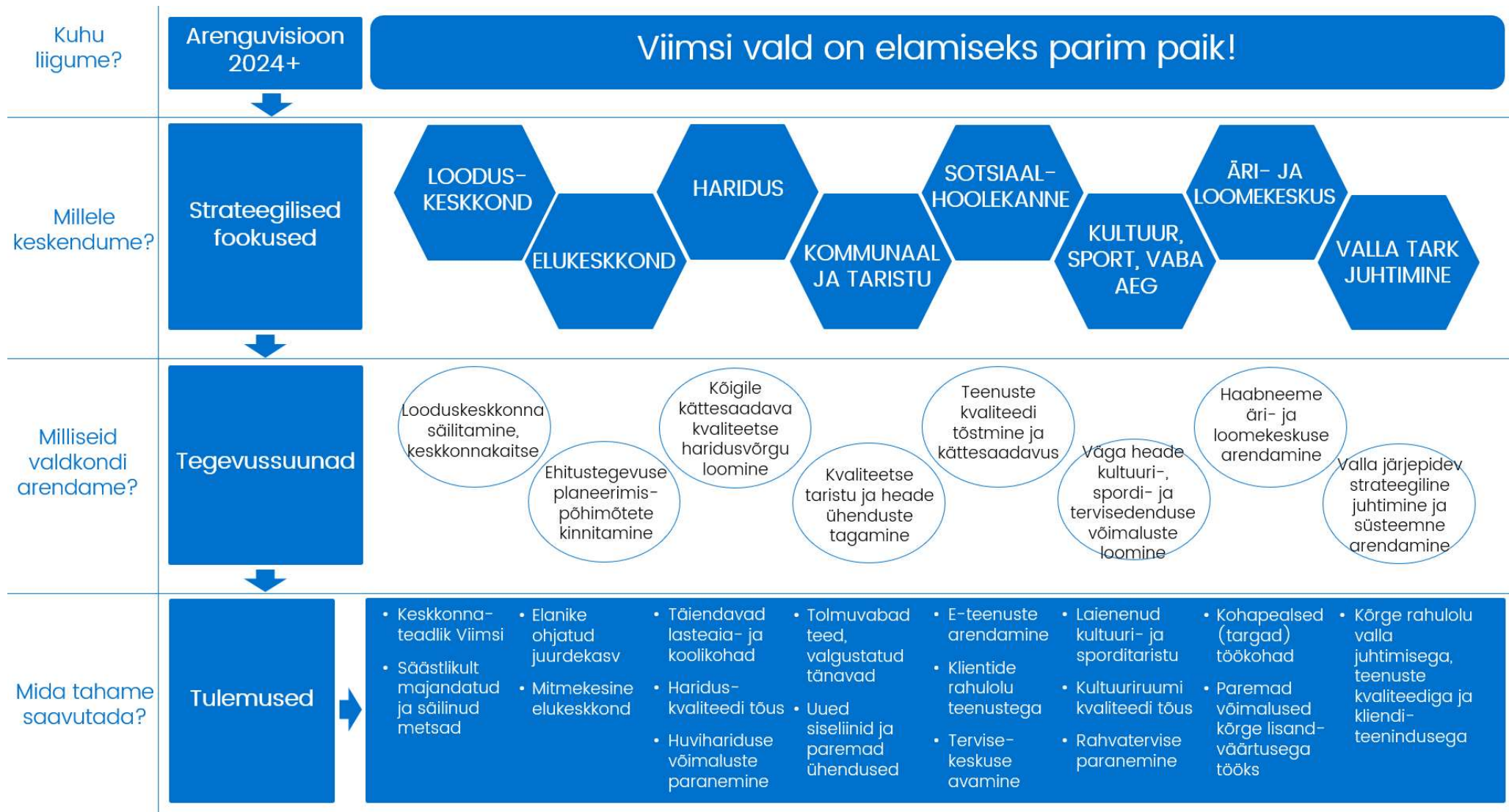
⁸ Allikas: Statistikaamet. Andmed seisuga 01.01.2019.

3. Viimsi valla arenguvisioon

Viimsi valla arenguvisioon on Viimsi kujundamine parima elukeskkonnaga kodupaigaks. [Näeme Viimsit kui rahulikku ja turvalist elukeskkonda – väärt elupaika kogu eluks!](#)

Arenguvisiooni elluviimine toimub peamiste strateegiliste fookuste ja tegevussuundade kaudu, mis kokku moodustavad ühtse terviku ning mille iga üksik komponent vajab teistega võrdselt tähelepanu (joonis 5).

Soovime, et aastaks 2024 on kõikide tegevussuundade elluviimine jõudsalt edenenud ning nende raames tehtud tegevused ja saavutatud tulemused Viimsi elanikele selgelt kommuniqueeritud.

Joonis 5. Viimsi strateegiakaart.

4. Tegevussuundade elluviimine valdkondade lõikes

Järgnevalt on esitatud tegevusvaldkondade lõikes perioodi 2020-2024 vaatest kõige olulisemad eesmärgid ning nende saavutamiseks vajalikud tegevused ja mõõdikud.

Lisaks on all (tabel 2) esitatud arengukavaülesed mõõdikud koos alg- ja sihttasemetega, mille muutused annavad indikatsiooni Viimsi valla terviklikust arengutempost.

	Mõõdik	Algtase 2019	Sihttase 2024
Viimsi valla elanike arv		20 556	25 000 ⁹
Maksumaksjate arv (kelle maksust laekub osa valla eelarvesse)		12 503	15 000
Töötavate elanike keskmine brutotöötasu (eurot)		1 810	2 000
Tulumaksu laekumine valla eelarvesse (miljonit eurot)		24,4	32,5

Tabel 2. Viimsi valla arengutempo prognoos aastaks 2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus, elanike arv seisuga 1.09.2019.

4.1. LOODUSKESKKOND

LOODUSKESKKONNA KASUTAMISEL JÄRGIME SÄÄSTVA ARENGU JA TAIMESTIKU NING METSAASUKATE ELUPAIKADE JA LIIGIRIKKUSE SÄILITAMISE PÕHIMÕTTEID!

Viimsi valla loodus on mitmekesine ja rikkalik, rannamadal on kivine ja liigestatud rohkete luidete ja rannavallidega. Poolsaare keskosa on kaetud metsaga, mis on suuremas osas kohaliku tasandi kaitse all. Looduse vaheldusrikkust ilmestavad saared.

Viimsi kaunis loodus pakub palju võimalusi tervislikuks ja aktiivseks vaba aja veetmiseks, sportimiseks ja looduses liikumiseks. Peame looduse kaitset, mandri ja saarte vahelisel ühenduse pidamisel ning saarte majandamisel arvestama külastajate (hooajalisest) suurenemisest tekkivate väljakutsete ja riskidega.

Viimsi looduskeskkonda kui üht valla suurimat väärtust, tuleb hoida ja selle kvaliteeti pidevalt parandada ning tagada selle säilitamine ja võimalus loodusväärtuste avalikuks kasutamiseks.

Looduskeskkonna hoidmise olulisemad tegevussuunad on:

- valla rohealade ja metsade säästliku majandamise põhimõtete jälgimine ja tagamine;
- maade munitsipaliseerimine parkide ja haljasalade tarvis;
- planeerimistegevuste elluviimisel olemasolevate loodusressurssidega (põhjavesi, rohevõrgustik, loomastik, ranna avalik kasutatavus ja kaitstus loodusjõudude eest) ja loodus- ning kultuuriväärtustega arvestamine;
- saarte looduse ja omapära säilimise tagamine, nende looduskasutuse koormustaluvuse selgitamine tulenevalt inimtegevuse koormusest ja vajadusel keskkonda säästvate regulatsioonide täiendamine (näiteks külastuste ja põhjavee kasutamise seadusega seonduv).

⁹ Elanike juurdekasvu prognoosis on arvestatud uute elamuarenduste realiseerimisel valda juurde lisanduvaid inimesi, kui ka neid, kes juba elavad Viimsis, kuid pole rahvastikuregistris enda elukohana seda märkinud.

KESKKONNAKAITSE

Looduskasutuse korraldamine säästva arengu põhimõtete järgi on keskkonnakaitse jälgida.

Viimsi metsade majandamine peab toimuma säästlikult ja lähtuma metsaasukate elupaikade ja liigirikkuse säilitamise vajadusest. Siinkohal on väljakutseks piirata vallas metsa raiumist ja vältida lageraiet nii Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) kui eraomanike poolt hallatavatel aladel ning suurendada avalikkuse teavitamist

nendel aladel planeeritavatest tööd. Suur osa valla territooriumist on kaitse all¹⁰ ja lisaks on mitmeid kaitstavaid looduse üksikobjekte ning elu- ja kasvukohatüpe.

Oleme kõigil kohalikel kaitsealadel kehtestanud kaitse-eeskirjad ning välja töötanud või töötamas kaitsekorralduskavad. Lisaks pöörame tähelepanu ka kaitse all olevatele kultuuriväärtusega muinsuskaitsealustele objektidele, mille säilimise ja kaitsmise kohustus lasub selle omanikul. Vältistame elamuehituse planeerimistegevuse valla kaitsealadel.

Loodusega tuleb tasakaalus hoida tehiskeskonna areng, et säilitada unikaalne loodusmaastik ja selle liigirikkus, kus ka poollooduslike koosluste (nt avamaastikud poolsaare lõunaosas ja rannaniidud ja -karjamaad idakaldal) säilitamisele ja taastamisele on tähelepanu pööratud. Loodusliku mitmekesisuse ja miljööväärtuse tagamine ning looduse ja elukeskkonna omavahelise harmoonilise tasakaalu hoidmine on elukeskkonna atraktiivsuse keskne komponent ja kohalike elanike suurim ootus.

Foto 1. Kalameeste rand.

Pöörame suurt tähelepanu valla keskkonnariskide maandamisele. Need riskid on esmajoones seotud Miiduranna ja Muuga sadamatega, kus peamisteks riskiallikeks on ohtlike ainete käitlemine ja nende vedu, aga ka tootmistehnoloogiaga, inimeste- ja kaupade logistilise korraldusega ja võimaliku inimliku eksimisega. Siinkohal paneme rõhku ennetavate tegevuste elluviimisele, et suurendada kogukonna keskkonnateadlikkust ja keskkonnasõbralikku käitumist ning riskianalüüsid esitatud nõuetest kinnipidamist.

Leiame senisest tõhusamad lahendused lagunenuid hoonete korrastamiseks või likvideerimiseks ja heakorrastamata alade kordategemiseks.

Olulisemad tegevused keskkonnakaitse valdkonnas 2020-2024 on:

- Viimsi valla keskkonnateadlikkuse aasta 2020 läbiviimine;
- rohealade auditi teostamine;
- valla keskkonna riskianalüüsi ajakohastamine, keskkonnariskide maandamine ja keskkonnaseisundi pidev analüüs;
- keskkonnaseire süsteemi arendamine, meetmete tagamine valla riskianalüüsis toodud ohtude ennetamiseks ja ohu ilmnemisel asjakohaseks kiireks reageerimiseks;
- järelevalve tõhustamine keskkonnariskide maandamise üle ja valmisoleku parendamine õnnetustele kiireks ja asjakohaseks reageerimiseks;
- meetmete rakendamine merekeskkonna seisundi halvenemise vältimiseks ja reostusriskide vähendamiseks, merereostusõnnetusele reageerimise suutlikkuse tõstmine;
- rannaaladele avaliku juurdepääsu tagamine;

¹⁰ Mäealuse kaitseala, Krillimäe maastikukaitseala, Leppneeme-Tammneeme maastikukaitseala, Haabneeme-Klindiasangu maastikukaitseala, Rohuneeme maastikukaitseala, Prangli maastikukaitseala, Aksi saare ja Naissaare looduspark, Viimsi mõisapark, Viimsi sanglepik, Lubja küla klindiasangu piirkond määratud kohaliku tähtsusega kaitsealaks nn klindi kaitseala.

- kehtivate kaitsekorralduskavade täitmine ja uuendamine, loodusväärtuste kaitse, elupaikade säilitamine, rohevõrgustiku ja selle osade, Natura 2000 alade ning kohalike maastiku- ja looduskaitsealade säilitamine;
- loodus- ja kultuurimälestiste heakorrastamine, elukeskkonda risustavate lagunenud hoonete lammutamine ja avaliku ruumi heakorrastamine;
- kogukonna keskkonnateadlikkuse suurendamine ja loodust säästvate käitumisele suunamine.

	Eesmärk	Tulemus 2024
	Valla keskkonnateadlikkuse aasta 2020 läbiviimine	keskkonnateadlikkuse aasta programm on läbi viidud (2020)
	Valla rohealade teemaplaneerimise auditi teostamine	audit on teostatud (2021)
	Keskkonna riskianalüüsi ajakohastamine	riskianalüüs on ajakohastatud (2024)

Tabel 3. Keskkonnakaitse valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.

JÄÄTMEMAJANDUS

Jäätmete majandamisel edendame keskkonnohutat, majanduslikult põhjendatud ja korralduslikult tagatud jäätmekäitlust.

Valla elanike arvu kasvuga suureneb jäätmetekitajate arv ja kogutud olmejäätmete hulk. Selleks, et vähendada survet looduskeskkonnale ja vältida metsaaluste risustamist ning sellega kaasnevat keskkonnareostust, töötavad Viimsi vallas mitmed jäätmejaamad - Püüsi külas Vanapere jäätmejaam, jäätmejaam Naissaarel ja Prangli saarel. Koostöös Tallinna linnaga on Viimsi valla elanikel võimalus viia jäätmeid ka Pärnamäe jäätmejaama.

Vallas toimib tagatisrahata pakendite ja pakendijäätmete kogumispunktide süsteem, et elanikud saaksid tasuta ära anda majapidamises tekkivaid sega-, klaas- ja papp/paberpakendeid. Kogumiskohad asuvad lihtsasti ligipääsetavates kohtades üle valla territooriumi ning neid haldavad taaskasutusorganisatsioonid.

Lisaks saavad viimsilased tellida pakendikoti või –konteineri teenust, millega vabaneda kodumajapidamises tekkivatest pakenditest.

Keskkonna, sh metsaaluste risustamise minimeerimiseks ja vallaelanike keskkonnateadlikkuse tõstmiseks viime läbi senisest mõjuvamaid teavitamis- ja ühistegevuskampaaniaid, anname informatsiooni vallas toimivate jäätmejaamade asukohtade ja jäätmete käitlemise kohta.

Oleme korraldanud uue jäätmehanke, et taastada korraldatud jäätmevedu valla territooriumil. Korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja ehk jäätmevedaja leidmiseks oleme korraldanud teenuste kontsessiooni. Jäätmeveo teenuste kontsessiooni leping on käesoleval hetkel veel sõlmimisel.

Eelseisvatel aastatel vajab jäätmemajanduse valdkond tervikuna üle vaatamist ja süsteemsema käsitluse loomist, mis arvestab paremini elanike ootuseid nt prügi sorteerimise võimaluste parandamise ja prügikonteinerite tühjendamise sageduse tõstmise osas (sh avalikes kohtades).

Täpsema ülevaate valla jäätmemajanduse põhimõtetest annab Viimsi valla jäätmehoolduseeskiri¹¹.

Olulisemad tegevused jäätmemajanduse valdkonnas 2020-2024 on:

- korraldatud jäätmeveo taastamine valla territooriumil;
- valla jäätmekava ja jäätmehoolduseeskirja ajakohastamine;
- jäätmemajanduse pidev täiustamine nii valla mandriosal kui saartel;
- probleemsemate jäätmete jäätmejaama tasuta üleandmisvõimaluse korraldamine;

¹¹ Valla jäätmehoolduseeskiri on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/414032014025?leiaKehtiv>

- pakendikoti või -konteineri teenuspunktide laiendamine pakendijäätmete kogumisel.

	Eesmärk	Tulemus 2024
	Eduka pakkujaga lepingu sõlmimine korraldatud jäätmeveoks	eduka pakkujaga on leping sõlmitud, korraldatud jäätmevedu on taastatud (2020)
	Pakendikoti või -konteineri teenuspunktide laiendamine	teenuspunktide arv on tõusnud
	Valla jäätmekava ja jäätmehoolduseeskirja ajakohastamine	jäätmekava ja -hoolduseeskiri on ajakohastatud

Tabel 4. Jäätmemajanduse valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.

4.2. ELUKESKKOND

KAVANDAME RUUMILISE PLANEERIMISE KAUDU VIIMSI TERVIKLIKU ARENGUT SELLISELT, ET MEIE ELUKESKKONNA KVALITEET OLEKS TAGATUD!

Vältimaks valla elukeskkonna kvaliteedi halvenemist, arvestame selle edasisel arendamisel olemasolevate väärtusega. Hoiame olemasolevaid elukeskkonna väärtusi ja seame reeglid väärtusliku miljööga alade maakasutuse muutmiseks ja ehitamiseks.

Kaunis ja mitmekesine looduskeskkond, turvaline ja laste kasvatamiseks sobiv elukeskkond ning mõnusa mereõhu, kaunite randade ja merevaadetega idülliline aedlinn on

kahtlemata väärtused, mille säilitamisele pöörame suurt rõhku ka järgnevatel aastatel.

Vaikse ja turvalise elukeskkonna kujundamisel ei saa tähelepanuta jätta ka vajadust planeerida valla keskuse asukoht ning analüüsida, kuhu luuakse teenuste ja töökohtade peamine sõlmpunkt. Valla keskuseks on plaanis kujundada Haabneeme alevik, mis asub lähedal kõigile viimsilastele. Haabneeme aleviku ja Viimsi keskuse keske punkti ja atraktiivse avaliku ruumi (sh arhitektuurilise terviku) kujundamise vajadusele juhtisid tähelepanu ka valla elanikud viimases elanike kaasamise uuringus.

Elukeskkonna kvaliteedi tagamise olulisemad tegevussuunad on:

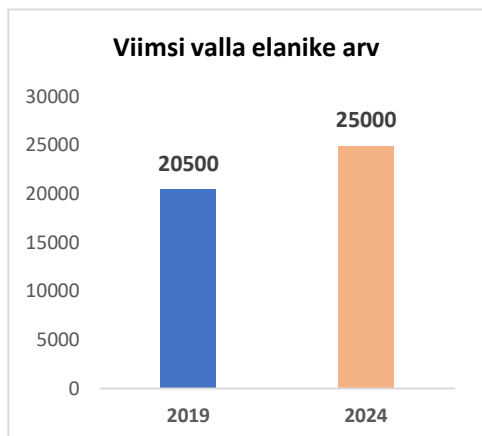
- jätkusuutliku rahvaarvu kasvu reguleerimine ruumilise planeerimise kaudu, et tagada valla sotsiaalse ja tehnilise taristu toimimine;
- valla peamiste prioriteetide täitmisele kaasa aitamine ruumilise planeerimise kaudu (nt täiendavate lasteaia- ja koolikohtade loomiseks tingimuste tekitamine, kõrgetasemeliste vabaaja veetmise võimaluste loomine, sh kultuuriasutuste ja rekreatsioonialade rajamiseks vajalike maa-alade reserveerimine);
- valda (tarkade) töökohtade tekkeks tingimuste loomine, et vähendada elanike pendelrännet;
- tasakaalustatud arengu põhimõttest lähtumine, kus juurde lisanduvad hooned ja rajatised pigem rikastavad, mitte ei halvenda ega koorma valla üldist elukeskkonda ja selle ilmet, seda nii funktsionaalsest kui ka arhitektuurilisest aspektist (kunstiteoste ja skulpturaalsete vormide kavandamine avalikku ruumi esteetiliselt nauditava keskkonna kujundamiseks).

RUUMILINE PLANEERIMINE

Inimeste soov Viimsisse kodu rajada ja siia elama tulla on jätkuvalt suur.

Viimsi kui elukoha populaarsus ei ole vähenenud ja valla elanike arv kasvab jätkuvalt. Ka valla kiire sotsiaalne ja majanduslik areng tekitab juurde soovijaid, kes tahavad siia kodu rajada või pere suurenedes valla piires elukohta muuta. Samas näevad viimsilased juba praegu

ühe probleemina valla elanike arvu ja asustustiheduse liiga kiiret kasvu, mida tekitab mahukas elamuarendus ja mis viib Viimsi linnastumiseni.

Joonis 6. Viimsi valla elanike arvu prognoos aastaks 2024.

Ka järgnevatel aastatel on oodata valla elanike juurdekasvu jätkumist tänasega sarnases tempos (s.o. 500-800 inimest aastas) eeldusel, et meie riigi majanduskasv jätkub ja inimeste majanduslik heaolu ei halvene.

Vallas on hetkeseisuga realiseerimata ca 2 500 planeeritud elamuühikut, mis tähendab, et soovi korral on praktiliselt kohe võimalus Viimsisse oma kodu rajada ca 7 000 uuel elanikul.¹²

Valla arengu seisukohalt on äärmiselt oluline, et elanike arvu reaalkasv tooks Viimsisse juurde ka täiendavaid maksumaksjaid (s.t. elanikud märgivad rahvastikuregistris enda elukohaks Viimsi valla). Seetõttu on ka järgnevatel aastatel üheks peamiseks väljakutseks suurendada valla elanikeks registreerunute osakaalu valla tegelike elanike hulgas. Selle tulemusena oleks vallal parem võimalus planeerida, koordineerida ja pakkuda paremaid avaliku sektori teenuseid.

Valla elanike arvu prognoos aastaks 2024 (25 000 elanikku) sisaldab endas samuti eeldust, et tänaste valla elanike seast tõuseb Viimsi enda koduks registreerunute osakaal.

Olulisemad tegevused ruumilise planeerimise valdkonnas 2020-2024 on:

- ehitustegevuse strateegiliste suundade kinnitamine kehtiva üldplaneeringu teemaplaneeringu üldiste ehitustingimuste määramiseks;
- maa- ja geodeesiatoomingute e-keskkonna loomine ning seeläbi valdkonna digitaliseerimine;
- ühistranspordi eelisarendamiseks tingimuste loomine kohalikul tasandil, täiendavate pargi ja reisi parkimisalade planeerimine ning nende integreerimine ühistranspordi võrgustikuga, kergliiklusteedele vajalike maa-alade reserveerimine, tänavaruumi kvaliteedi tõstmine (eraldusribade nõude jm haljastusvõtetega);
- valla tasakaalustatud arendamine kogukonnavajadustest lähtuva taristu ja avalike teenustega;
- ranna- ja merealade kasutust käsitleva teemaplaneeringu algatamine (juurdepääsud ranna-aladele, vaba liikumise tagamine rannas, laurite, väikesadamate jm veeliikluse jaoks vajalike asukohtade määramine jne).

Eesmärk	Tulemus 2024
Ehitustegevuse strateegiliste suundade ja põhimõtete kinnitamine	määrus on valla volikogus kinnitatud (2020)
Maa- ja geodeesiatoomingute e-keskkonna loomine	e-keskkond on loodud (2021)
Detailplaneeringute menetluskiirus	<ul style="list-style-type: none"> detailplaneeringute menetluskiirus ca 18 kuud; üldplaneeringuid muutvate detailplaneeringute menetluskiirus ca 24 kuud
Kehtestatud detailplaneeringute info kuvamine valla infokanalites	Aastast 2004 kehtestatud detailplaneeringute info on avalikult kuvatud
Haabneeme aleviku ja Viimsi aleviku üldplaneeringu kehtestamine	alevike üldplaneeringud on kehtestatud (2022)

Tabel 5. Ruumilise planeerimise valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.

¹² Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

4.3. HARIDUS

LOOME MITMEKÜLGSED VÕIMALUSED KVALITEETSE HARIDUSE JA HUVIHARIDUSE OMANDAMISEKS KÕIGILE VIIMSI VALLA LASTELE!

Kohaliku omavalitsuse üks olulisemaid ja ressursimahukamaid ülesandeid on tagada oma elanikele võimalused kvaliteetse alus-, üld- ja huvihariduse omandamiseks. Viimsi valla haridusvõrk on korrastatud, kuid vajadus täiendavate lasteaia- ja koolikohtade järele kestab ka järgnevatel aastatel.

Suurimaks väljakutseks alushariduse pakkumisel on piisaval hulgal lasteaiakohtade tagamine, sest lasteaiaaasta järjekorras olevate laste arv kasvab igal aastal progresseeruvalt. Kuna

kohaliku omavalitsuse ülesandeks on elanikele lasteaiakohtade tagamine, siis kavatseme nende nappust leevendada koostöös eraettevõtjatega.

Igal sügisel lisandub ka kõikidesse kooliastmetesse uusi lapsi, mis avaldab survet uute klassikomplektide avamiseks. Vaatamata asjaolu, et 2018. aastal avati Viimsis riigigümnaasium, tekitab elanike juurdekasv piisavat nõudlust täiendavate õppeasutuste avamiseks vallas. Surve koolikohtadele on eriti tuntav valla keskuse koolides.

Lisaks lasteaia- ja koolikohtade arvu suurendamisele soovivad viimsilased, et vallas pakutava hariduse kvaliteet tõuseks ning õppesüsteem innustaks õpilast rohkem õppima.

Hariduse kvaliteedi tagamise olulisemad tegevussuunad on:

- hariduse valdkonna arengukava väljatöötamine, mis seab valdkonnale tervikuna selged prioriteedid ja eesmärgid;
- täiendavate lahenduste leidmine lasteaia-, üldharidus ja huvikooli õppekohtade tagamiseks valla lastele, sh Pärnamäe lasteaed/põhikooli ja Krillimäe lasteaia rajamine;
- konkurentsivõimelise palga- ja motivatsioonisüsteemi loomine valla haridustöötajatele;
- era- ja mittetulundussektori suurem kaasamine kvaliteetse hariduse andmiseks;
- iga lapse individuaalsusega arvestamine ja tingimuste loomine koolist väljalangevuse vähendamiseks ning sujuvaks üleminekuks ühelt kooliastmelt teisele;
- haridusasutuste kogukonnaelus osalemise suurendamine, (nt lasteaed ja kool kui avatud kogukonnakeskused);
- koostöövõrgustike arendamine valla noorte, ettevõtjate, koolide ja omavalitsusega (sh õpilasmaleva tegevuse jätkamine, seal osalevate noorte arvu suurendamine, praktikakohtade loomine ja vahendamine);
- elukestvas õppes osalemiseks võimaluste loomine (sh koostöös ülikoolidega), täiskasvanute õppe võimaluste laiendamine.

ALUSHARIDUS

Alushariduse pakkumisel on keskse tähtsusega täiendavate lahenduste leidmine, et tagada kõigile vallas elavatele lasteaiaaalistele lastele koht lasteaias.

Viimsi vallas on 2019. aasta seisuga 2 munitsipaallasteaada - MLA Viimsi Lasteaia (kokku eraldi 8 maja ja 38 rühma) ja Püüsi Kooli lasteaed (2 rühma) - ning 7 eralasteaada.

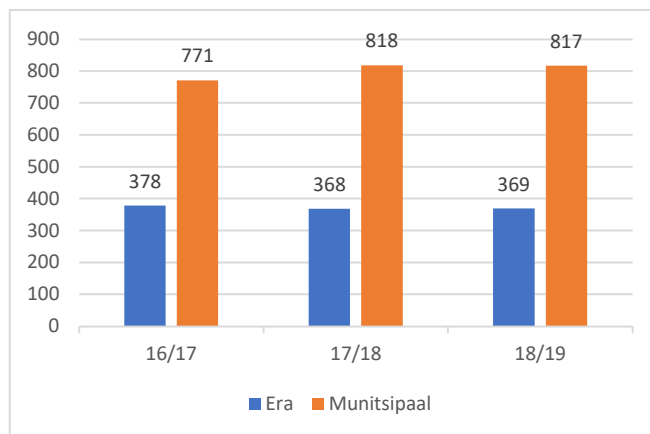
Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) andmetel on Viimsi vallas alusharidust omandavate laste arv püsinud viimastel aastatel oluliselt muutumatuna (joonis 7).

2019/20 õppeaastal omandab valla munitsipaallasteaadades alusharidust 942 last ning eralasteaadades ca 300 last.

Nõudlus lasteaiakohtade järele on suurem, kui vald rahuldada suudab, mistõttu jätkame järgnevatel aastatel tõhusate lahenduste leidmist lasteaiakohtade puudujäägi vähendamiseks. Arvutuste kohaselt on 2019/20 õppeaastal vaja juurde lasteaiakohti ca 200 lapsele ning valla elanike kasvu jätkumisel ca 400 lapsele 2023/24 õppeaastal.

Plaanime lasteaiakohtade puudujääki leevendada eeskätt eraettevõtjate abiga. Tõhustame koostööd valla tänaste eralasteaedadega, aga ka hangete tulemusel lisanduvate uute teenusepakkujatega, et suurendada vallas tegutsevate eralasteaedade arvu.

Valla kohalike munitsipaallasteaedade ning tänaste ja tulevaste eralasteaedade osas loome ühendsüsteemi, et parandada lasteaiakohtade järjekorra haldamist. Loodava ühendsüsteemi kaudu hakkab edaspidi valla haridusteenuste haldamise süsteemis (ARNO) olema keskselt kättesaadav info vabadest lasteaiakohtadest, seda nii munitsipaal- kui eralasteaedade koondina. Ühendsüsteemi käivitamisega paralleelselt töötame välja ja rakendame ka võrdsustatud kohatasu mudeli.

Joonis 7. Alusharidust omandavate laste arv õppeaastate lõikes. Allikas: HTM.

Olulisemad tegevused alushariduse valdkonnas 2020-2024 on:

- koostöö suurendamine eralasteaedadega, uute teenusepakkujate lisandumine valla territooriumile;
- tugisüsteemi kvaliteedi tõstmine erivajadustega laste toetamiseks hariduse omandamisel;
- lasteaiapäetajate palga- ja motivatsioonisüsteemi konkurentsivõime parandamine;
- arendajatega põhimõtete kokku leppimine, mille alusel määrata tingimused lasteaiapidamiseks sobiva taristu ehitamiseks arenduspiirkondades.

Eesmärk	Tulemus 2024
Lasteaiakohtade ühendsüsteemi käivitamine	ühendsüsteem on käivitatud (2020)
Täiendavate lasteaiakohtade hankimine eralasteaedadelt	hanke korras on juurde lisandunud 100 uut lasteaiakohta (algase 2019: 300)
Lasteaiakohtade arvu suurendamine vallas	vallas on kokku vähemalt 1 342 lasteaiakohta (algase 2019: 942)

Tabel 6. Alushariduse valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.

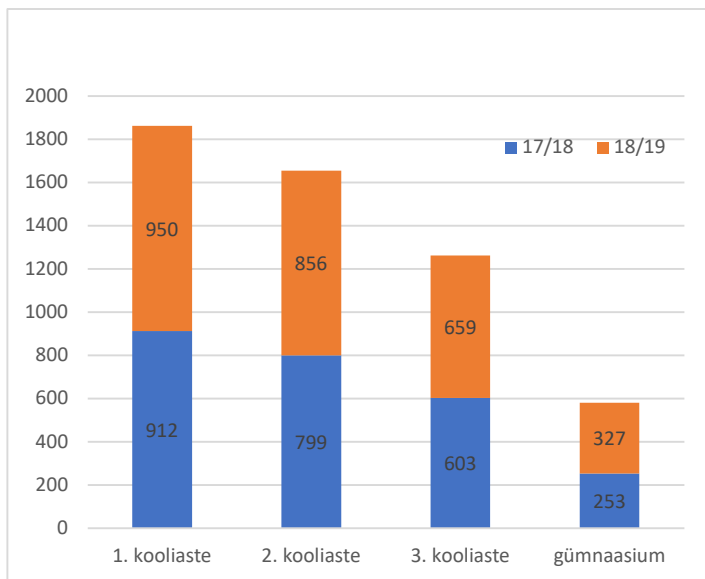
ÜLDHARIDUS

Üldhariduse pakkumisel on kesksel kohal kvaliteedi tõstmine ja täiendavate koolikohtade loomine. Soovime, et koolivaliku tegemisel usaldaksid lapsevanemad meie koolide ja nende töötajate head taset.

Viimsi vallas pakub üldharidust 2019. aasta seisuga 6 riigi- ja kohaliku omavalitsuse õppeasutust – Viimsi Gümnaasium, Haabneeme Kool, Prangli Põhikool, Püünsi Kool, Randvere Kool ja Viimsi Kool.

2019/20 õppeaastal on nimetatud koolides õppivate laste arv kooliastemete lõikes kokku 2 528 õpilast¹³.

¹³ Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

Joonis 8. Üldharidust omandavate õpilaste arv riigi ja KOV haridusasutustes. Allikas: HTM.

Viimasel aastatel on Viimsis üldharidust omandavate õpilaste arv kasvanud (joonis 8). See tekitab vallale surve täiendavate õppekohtade loomiseks Viimsi erinevate koolide klassides. Sarnase trendi jätkudes seisab vallal täiendavate õpilaste koolidesse ära mahutamiseks lähitulevikus ees vajadus uue õppeasutuse rajamiseks, sest koolide tänased laienemisvõimalused on olulises osas ära kasutatud. Näiteks on Haabneeme Kool saanud juurdeehituse ja muutunud täistsükli põhikooliks. Seni gümnaasiuminategutsenud Viimsi Kool on korraldatud ümber põhikooliks. Püüsi Koolile tehtud juurdeehitusega on paranenud sealse piirkonna koolikohtade saadavus. Randvere Koolile renditav moodulhoone on aidanud parandada hariduslike erivajadustega laste õppimisvõimalusi ja

kooli juurde rajatav ujula ning kooli täiendav juurdeehitus erivajadustega laste ruumide, noortekeskuse ruumide ja raamatukogu ringipaigutuse näol aitab tulevikus kooli veelgi rohkem avada vallakodanikele kasutamiseks.

Peamise võimalusena täiendavate koolikohtade tekitamiseks näeme koostöös eraettevõtjatest koolipidajatega. Näiteks rajatakse Viimsisse erasektori algatusena uus erakool Tuleviku Kool, mis oleks suuteline pakkuma võimalust hariduse omandamiseks ca 700 õpilasele. Erakoolide arvu soovime vallas tõsta tulevikus veelgi.

Valla üldharidusvaldkonna pikemat arengut käsitleva strateegia (valdkondliku arengukava) väljatöötamiseks ja elluviimise edasiseks koordineerimiseks loome hariduskonsortsiumi, mille liikmeteks hakkavad olema Viimsi üldhariduskoolide, ARTIUMI jt. valdkondlike spetsialistide esindajad, ning mis muuhulgas oleks võimeline koordineerima ka koolide taristu, ressursside ja spetsialistide omavahelist tõhusamat rakendamist. See tähendab mh koolide ruumide suuremat riskasutust ning õpetajate ja õpilaste liikumist koolide vahel erinevate ainete õppimiseks selleks kõige paremini sobivas keskkonnas ja spetsialistide juhendamisel.

Olulisemad tegevused üldhariduse valdkonnas 2020-2024 on:

- Viimsi hariduskonsortsiumi loomine;
- Tuleviku Kooli jt erakoolide valda rajamise toetamine;
- 3. kooliastmes võimaluse loomine erinevate õppesuundade vahel valimiseks;
- koolikultuuri arendamine (sh õpetajate motiveerimine ja õppetöö kvaliteedi tõstmise);
- tugisüsteemi kvaliteedi tõstmine ja teenuste pakkumise tsentraliseerimine tuge vajavate ja erivajadustega laste toetamiseks hariduse omandamisel;
- meetmete rakendamine õpetajate ja õpilaste terviseteadlikkuse tõstmiseks.
- õpilastele mitmekesisemate võimaluste pakkumine õppesuundade valimisel;
- õuesõppe ja projektõppe võimaluste avardamine;
- tõhustatud eesti keele õppe võimaldamine muukeelsetele lastele;
- õpetaja enesetäiendusstipendiumi süsteemi loomine.

Eesmärk	Tulemus 2024
Viimsi hariduskonsortsiumi loomine	harduskonsortsium on loodud aastaks 2022
Õpetajate kvalifikatsiooni tõus	Õpetajate kvalifikatsioon vastab 85% ulatuses nõutud tasemele
Õpilastele täiendavate arenguvõimaluste loomine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ loodud on õppesuundade valik III kooliastmes; ▪ valla kahes koolis on avatud õppesuunad
Andekuse ning erivajaduste märkamine on muutunud õppeprotsessi lahutamatuks osaks	loodud on vallaülene tugikeskus
Pedagoogitöö suurem väärtustamine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ õpetajakaadri liikuvus on aasta aastalt vähenenud; ▪ noorte õpetajate osakaal on tõusnud
Koostöö kasv erakoolidega	Viimsis tegutseb vähemalt üks erakool, millelt vallal on valmisolek osta koolikohti

Tabel 7. Üldhariduse valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.

HUVIHARIDUS JA NOORSOOTÖÖ

Huvihariduse pakkumise kesksel kohal on võimaluste laiendamine ja kättesaadavaks tegemine kõigile lastele ja noortele, et harrastada huvitegevust pädevate juhendajate käe all. Võimalused noore isiksuse mitmekülgseks arenguks loob kvaliteetne noorsootöö.

2018/2019 õa tegutses Viimsi vallas kokku 41 huvikooli ja spordiklubi, millest Viimsi Muusika ja Kunstikool on munitsipaalallasutused.

Spordi sh tantsuvaldkonnas tegutses 25 spordiklubi, 3 eramuusikakooli, 3 eramuusika- ja kunstikooli ning 7 muud huvikooli, mis tegelevad mitme erineva valdkonnaga. Noorte (vanuses 7-19) osakaal huvihariduses ja -tegevuses oli 72% kõigist vallas elavatest noortest.

Lähiaastate suurimaks uuenduseks ja mahukaimaks arendusprojektiks huvihariduse ja noorsootöö

Foto 2. Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM.

valdkonnas on Viimssisse rajatav Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM, mille ukсед planime avada aastal 2021 ning kus avanevad kaasaegsed võimalused muusika, kunsti, tehnoloogia ja looduslase huvihariduse omandamiseks.

Huvihariduse ja noorsootöö valdkonna edasise arengu planeerimiseks viime läbi valdkonna tervikliku kaardistamise ning töötame välja valdkonnaülese huvihariduses ja huvitegevuses osalemise toetuskava, mille alusel toetame jätkusuutlikke ja uuenduslikke tegevusi ning HEV laste kaasamist huvitegevusse.

Korraldame juhendajate ja treenerite koolitamist ja eraldame vahendeid projektide toetamiseks. Laiendame Viimsi õpilasmaleva tegevust ja seal osalejate arvu. Avame 2019. aastal valla munitsipaalallasutusena Viimsi Noortekeskuse uutes ruumides.

Valla tegevustesse on kaasatud noorte volikogu, kelle eesmärgiks on esindada noorte huve vallas ja kaasata neid aktiivselt osalema ühiskondliku elu korraldamises, ning kelle osalusel arendatakse aktiivselt rahvusvahelist koostööd, viies läbi ühisprojekte partneritega erinevatest riikidest.

Olulisemad tegevused huvihariduse ja noorsootöö valdkonnas 2020-2024 on:

- täiendavate võimaluste loomine mitmekülgse huvihariduse pakkumiseks:
 - Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM avamine (2021);

- o valla keskusest väljaspool asuvates munitsipaalkoolides pakutavate huviringide valiku laiendamine ja võimaluste loomine saartel elavatele noortele.
- elukestva õppe võimaluste toetamine (nt Raamatukogu laienemine, Väärikate Ülikooli käivitamine jms);
- Viimsi noortekeskuse tegevuste arendamine, muutes keskused noorte jaoks atraktiivsemaks;
- noorte ettevõtlikkuse, loovuse ja aktiivsuse suurendamine läbi koostöö ja -projektide;
- Viimsi õpilasmaleva tegevuse laiendamine.

Eesmärk	Tulemus 2024
Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM ehitamine	ARTIUM on avatud (2021)
Viimsi õpilasmaleva tegevuse laiendamine	malevas saab tööd vähemalt 200 last (algtase 2019: 140 last)

Tabel 8. Huvihariduse ja noorsootöö valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused

4.4. KOMMUNAAL JA TARISTU

ARENDA ME JA TÕSTAME KOMMUNAALVALDKONNA TEENUSTE KVALITEETI JA TAGAME NENDE TÕRGETETA TOIMIMISE. TAGAME ELANIKE MUGAVAKS, SUJUVAKS JA TURVALISEKS LIIKLEMISEKS AASTARINGSELT HOOLDATUD TEEDEVÕRGU, HÄSTI KORRALDATUD ÜHISTRANSPORDITEENUSED, AVALIKU RUUMI HEAKORRA!

TEEDEVÕRK

Teedevõrk on oluline transpordisüsteemi osa, mis peab tagama inimestele head liikumisvõimalused erinevate piirkondade vahel. Seetõttu on teedevõrgu arendamine elanike teenindamise, valla igapäevaelu ja üldise arengu seisukohast väga olulise tähtsusega.

Valla ülesanne on korraldada teede ja tänavate ehitamist ja korrashoidu, et need oleksid heas seisukorras ning nendel liiklemine arusaadav, liiklusruum ja -keskkond tajutav ning sujuv.

Viimsi valla territooriumi teedevõrgu pikkus oli 2019. aasta seisuga ca 360 km. Valla kohalike teede seisukorda võib pidada rahuldavaks, sest teede ja tänavate hooldus- ja remonditööd toimuvad regulaarselt ning meil on olemas pikaajaline nägemus remondikavade osas. Teede töid kavandame sõltuvalt olemasolevatest vahenditest, maksimaalses mahus ja vajadusel taotleme lisavahendeid erinevatest fondidest. Oleme seadnud eesmärgiks ehitada tolmuwabade katetega teid ja tänavaid maksimaalses võimalikus mahus, et selle läbi parandada liiklemise mugavust, õhu kvaliteeti ja valla üldist elukeskkonda.

Teede arendamine jätkub ka eelseisvatel aastatel. Senisega võrreldes peame pöörama rohkem tähelepanu lahenduste leidmisele, mis olemasolevaid vahendeid arvestades pakuksid kõikidele liiklejatele optimaalseid, mugavaid ja ohutuid liiklemistingimusi. Teede sõidetavuse ja liiklusohutuse tagamise osas näevad arenguruumi ka valla elanikud. Jalakäijate liiklemismugavuse parandamiseks jätkame kergliiklusteede võrgustiku rajamist vallaüleselt, sidudes selle naaberomavalitsuste kergliiklusteedega.

Jätkame teede aluse maa munitsipaliseerimist eelisjärjekorras teede osas, kus on kavas teha suuremas mahus ehitus- või rekonstrueerimistöid.

Teede hoolduse osas on uuel hooldeperioodil kavas rakendada täiendavaid kvaliteedinõudeid (tekitada juurde piirkondi, hankida lisatehnikat ning arendada uusi teenuseid), anda elanikele põhjalikumalt teehoiualast infot ja hooldesõidukite asukohti.

Täpsema ülevaate valla teede arendamisest aastatel 2018-2028 annab Viimsi valla teedevõrgu arengukava (TEAK)¹⁴.

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- teede tehniliste projekteerimistingimuste koostamist;
- teede-ehituse alast konsultatsiooni;
- teeregistri väljavõtteid.

Foto 3. Haabneeme alevik.

Olulisemad tegevused teedevõrgu korraldamisel 2020-2024 on:

- TEAK tegevuskava elluviimine ja uuendamine vastavalt täpsustunud eelarvelistele vahenditele ning valla perspektiivsetele suurehitustele;
- täiendavate võimaluste leidmine tulevikus suureneva liiklustiheduse sujuvaks juhtimiseks ja teenindamiseks;
- vallasisesest teedevõrgu pidev arendamine ja aastaringse teehoolde kvaliteedi tõstmine, sh kvartalisestest teede tolmuvabaks muutmise jätkamine ja rekonstrueerimine;
- valla teede ja tänavate liikuvusmugavuse auditi teostamine, tuvastamaks inimeste liikumise kitsaskohad (sh liikumine lapsevankriga, ratastooliga jms);
- vallaülese tervikliku asumeid ühendava kergliiklusteede võrgustiku väljaarendamine;
- teede investeerimisvajaduse hindamise jätkamine, teede omandisuhte korrastamine (sh Naissaare teede võrgustiku korrastamine);
- maa munitsipaliseerimine vallale avalike ülesannete täitmiseks;
- Haabneeme alevikku läbiva Randvere tee vastava lõigu taotlemine valla omandisse, vahendite tagamine tee ümberehitamiseks valla peatänavaks;
- valla põhiteede rekonstrueerimise jätkamine vastavalt TEAK uuendatud teede rekonstrueerimiskavale;
- Sõpruse tee ja Ravi tee läbimurde rajamine;
- Tammneeme tee laiendamine ühistranspordi liikumisvõimaluste parandamiseks ja kergliiklustee ehitamine kuni külaplatsini;
- uute teelõikude kavandamise ja rajamise jätkamine (sh Riiasöödi tee puuduolev läbimurre, Lubja tee pikendus jms).

TRANSPORT JA LIKUVUS- KORRALDUS

Transpordi ja liikuvuskorralduse ülesandeks on inimeste liikumisvõimaluste parandamine ning valla transpordisüsteemi tõhusa toimimise ja pideva arengu tagamine.

Väga olulisel kohal on kiire ja sujuva liikuskorralduse arendamine Viimsi valla siseselt, aga ka teiste naaberomavalitsuste (eskätt

¹⁴ Arengukava on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/public/Viimsi_TEAk.pdf

Foto 4. Validaator.

Tallinna) suunal. Selleks uurime täiendavaid võimalusi vallast väljaviivate peamiste teede läbilaske parandamiseks, sh alternatiivsete ühistranspordi liikide kasutuselevõtuks (nt Tallinna ja Viimsi vahelise trammiliini rajamine, elektribusside kasutuselevõtt vms).

Ühistranspordi arendamisel on järgnevatel aastatel väljakutseks senisest kõrgema kvaliteediga teenuse pakkumine. Plaanime tuua valla teedele madalapõhjalised bussid, mis on varustatud turvavöödega, tõukerataste ja lapsevankrite paigutusvõimalustega ning mis pakuvad senisest paremat ligipääsetavust, tõstavad ohutust, sõidumugavust ja aitavad viia valla transporditeenuse osutamise linnaliini transporditeenusega sarnasele tasemele.

Lisaks jätkame sõidugraafikute ja -liinivõrgu kohandamist (sh liinide pikendamist ja peatuste lisamist) elanike vajadustega. Käivitame Pargi ja Reisi süsteemi Lubja-Randvere ringtee juurde rajatud parklas.

Bussipaviljonide uuendamise käigus asendame tänased paviljonid järk-järgult uutega, mis on valgustatud, varustatud reaalaraja infotabloodega ning kujundatud vallale omase visuaali ja stilistikaga. Rajame suuremate ja olulisemate bussipeatuste juurde turvalised jalgrataste hoiukohad.

Liikluskeskkond peab olema kujundatud selliselt, et selles ei hukkuks ega saaks raskelt vigastada ükski liikleja isegi juhul, kui ta liigeldes eksib.

Liiklusohutuse tõstmiseks võtame taristu rajamisel ja rekonstrueerimisel kasutusele liiklusohutust suurendavaid lahendusi, sh rakendame liikluskorralduses intelligentseid transpordisüsteeme.

Parkimiskorralduse osas on oluline Haabneeme alevikus kortermajade ja kaubandusasutuste ning suvisel ajal rannapiirkonnas tagada toimiv parkimiskorraldus. Tiheasustuselal parkimisprobleemide lahendamiseks viime läbi uuringu parkimisprobleemide kaardistamiseks ning parkimisvõimaluste laiendamiseks, sh võimalike tasuliste parkimisalade loomiseks.

Täpsema ülevaate valla transpordi ja liikuvuskorralduse arendamisest aastatel 2019-2029 annab Viimsi valla transpordi ja liikuvuskorralduse arengukava (TRAK)¹⁵.

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- sõidusoodustuste vormistamist õpetajatele ja piiratud töövõimega isikutele;
- koolibussi teenust Viimsi keskusest ja Tammneemest Tallinna kesklinna;
- eriveolubade ja piirangualasse sisenemise lubade väljastamist;
- taksoveolubade, teenindajakaartide ja sõidukikaartide väljastamist.

Olulisemad tegevused transpordi ja liikuvuse korraldamisel 2020-2024 on:

- TRAK tegevuskava elluviimine;
- säästva liikumiskeskonna arendamine ja sujuva ning ohutu transpordivõrgustiku tagamine;
- valla mandriosa ja kõikide pühasustusega saarte vahelise aastaringse liikumisvõimaluse kindlustamine, võimaluse leidmine uue laeva toomiseks Kelnase-Leppneeme liinile;
- pidev panustamine liikluskultuuri tõstmisesse, liiklusohutuse (sh meresõiduohutuse) tagamisse ja liikumise turvalisemaks muutmisesse, nt vastavate liiklusohutuse kampaaniate korraldamine, ühistranspordi taskute rajamine, ülekäiguradade märgistuse parandamine, bussiootepaviljonide valgustamine jms;
- intelligentsete liiklusjuhtimise süsteemide kasutuselevõtu võimaluste uurimine;
- ühistransporditeenuse kvaliteedi tõstmine ja keskkonnasäästlike ühissõidukite (nt elektri-, gaasi- ja hübriidbussid) kasutuselevõtu võimaluste ja tasuvuse uurimine;

¹⁵ Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia 2020-2024 vastuvõtmisel ei olnud nimetatud arengukava veel kinnitatud.

- ühistransporditeenuse toimimise pidev seiramine, elanike (sh erivajadustega inimeste) liikumisvajadustest lähtuva vallasise liikuvuskorralduse loomine (nt keskuse ja külade vaheliste ühenduste piisavus ja sagedus, sõiduskeem ehk kooliring keskuse ja sealt väljaspool asuvate koolide vahel), naaberomavalitsustega ühenduse pidamise parendamine (sh Pargi ja Reisi süsteem, koolibuss jms);
- koostöös Tallinnaga võimaluste leidmine liikluskorralduse parandamiseks Tallinna suunal (sh Tallinna ja Viimsi vahelise trammiliini tasuvus ja teostatavus);
- olemasolevate liikumisvõrgustike efektiivsem kasutamine ja uute arendamine (nt jalgsi+ühistransport, ratas+ühistransport, auto+ühistransport).

TÄNAVAVALGUSTUS

Tänavavalgustuse valdkonna arendamise tulemusel tekib valla tänavavalgustussüsteemide ja -valdkonna terviklik käsitlus - põhimõtted, keskkonda sobivad nutikad ja säästlikud lahendused ning perspektiivne teevalgustuse alane tegevuskava.

Näeme valla tänavavalgustuse tasakaalustatud arengus ette kõikide aspektide rakendamist, mis loovad ja tagavad terviklike tänavavalgustussüsteemide käsitlust. Eesmärk on need moderniseerida, töötada välja keskkonda sobivad nutikad ja säästlikud lahendused ning määratleda perspektiivne teevalgustuse alane tegevus laiendades võrgustikku ning püüdes vältida valgusreostust.

Arvestame sellega, et valla elanikkonna kasv, uute elamupiirkondade ja teede rajamine ning olemasoleva tänavavalgustuse taristu parendamine toob endaga kaasa tänavavalgustite arvu kasvu, millega kaasneb mh ka energiatarbimise suurenemine.

Soovime suurenevat energiatarbimist ohjata kaasaegse tehnoloogia kasutuselevõtuga ja säästlike ning mitte üledimensioonitud valgustuslahenduste projekteerimise ja ehitamisega.

Samaaegselt uue või täiendava valgustuse rajamisega rekonstrueerime olemasolevat tänavavalgustuse taristut sellises mahus, et rekonstrueerimisest saavutatav elektrienergia kokkuhoid kompenseeriks lisanduvate valgustite energiatarbimise.

Täpsema ülevaate valla tänavavalgustuse arendamisest aastatel 2019-2029 annab Viimsi valla tänavavalgustuse arengukava (TVAK)¹⁶.

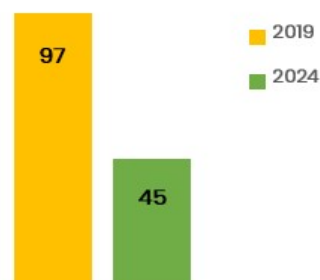
Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- arendajatele teevalgustuse tehniliste tingimuste koostamist;
- arendajate nõustamist projektide koostamisel ja tehniliste lahenduse väljatöötamisel.

Olulisemad tegevused tänavavalgustuse korraldamisel 2020-2024 on:

- TVAK tegevuskava elluviimine;
- Haabneeme tänavavalgustuse taristu rekonstrueerimise (LED I projekt) lõpetamine, tänavavalgustuse taristu rekonstrueerimise jätkamine vallaüleselt, sh küldes (LED II projekt e. Viimsi valla LED-valgustamine);

VALGUSTAMATA TÄNAVATE ARV

Joonis 9. Viimsi tänavate valgustamise prognoos aastaks 2024.

¹⁶ Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia 2020-2024 vastuvõtmisel ei olnud nimetatud arengukava veel kinnitatud.

- täiendavate võimaluste uurimine ja kasutuselevõtt valgusreostuse vähendamiseks ja energia säästmiseks (nt andurite või juhtimissüsteemi poolt juhitavad valgustid);
- kaasaegse juhtimistarkvara juurutamine;
- valgustamata tänavate valgustamine ja mittenouetekohase valgustusega tänavate valgustuse parendamine;
- valgustuse rajamise ühildamine teede rajamise ja rekonstrueerimisega teede rajamise mahus;
- valgustite asendamine LED valgustusega tagamaks energiatarbimise vähenemist.

SADEMEVESI

Sademevee valdkonna arendamine lähtub jätkusuutliku arengu põhimõtetest, kus olulisel kohal on sademetest tuleneva kahju minimeerimine elanikele ja nende varale ning loodushoid.

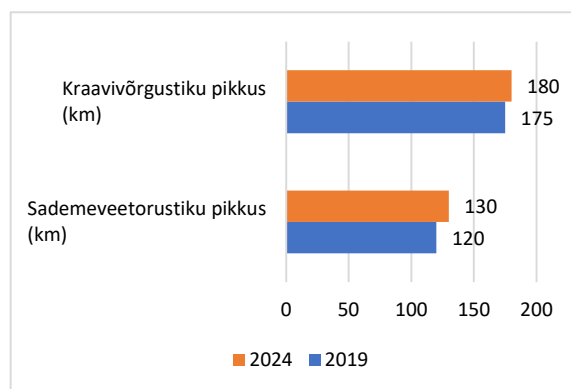
Jälgime, et uusehituste rajamisel oleks tagatud uute kuivendussüsteemide ehitus ja olemasolevate rekonstrueerimisel ei kahjustataks kuivendussüsteeme nende kinni ajamisega või ümberehitamisega, mille tulemusel võivad tekkida üleujutused.

Juurutame ja rakendame sademevee säästlikke lahendusi.

Arendame valla sademeveesüsteemide võrgustikku, et parandada sademevee ärajuhtimise teenuse kvaliteeti. Alustame ka merre suubuvate väljalaskude kindlustamist ja asume loastama ning seirama kõiki poolsaare merrelaske. Vajadusel likvideerime koostööpartnerite abil erinevaid sademeveeprobleeme ja -avariisid.

Sademevee valdkonna arengu elluviimiseks kaasame täiendava võimalusena Euroopa Liidu toetusfondide rahastust.

Täpsema ülevaate sademevee valdkonna arendamisest aastatel 2016-2027 annab Viimsi valla sademevee arengukava (SVAK)¹⁷.

Joonis 10. Valla kraavivõrgustiku ja sademeveetorstiku pikkuste prognoos.

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- sademevee projektide tehniliste tingimuste koostamist;
- sademevee probleemide ja avariide lahendamist;
- sademevee alast konsultatsiooni ja teavitustööd.

Olulisemad tegevused sademevee valdkonnas 2020-2024 on:

- SVAK tegevuskava uuendamine ja elluviimise jätkamine;
- sademevee juhtimissüsteemi juurutamine, sademevee andmekogu loomine;
- olemasolevate sademevee süsteemide kaardistamine ja mõõdistamine, korraldada nende üle järjepidevat seiret ja järelevalvet ning viia läbi regulaarselt hooldus- ja korrastustööd;
- sademevee kollektorite renoveerimise jätkamine liigvee ärajuhtimiseks;
- sademeveest tulenevate avariide arvu vähendamine;
- sademevee merrelaskude loastamine;
- erakinnistutel asuvatele võtmetähtsusega sademeveesüsteemidele servituutide seadmine;
- sademevee säästlike lahenduste rajamise nõude kohustuslikuks tegemine suurtes arenduspiirkondades (nt Pringi metsaala).

¹⁷ Arengukava on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/public/Viimsi_valla_sademevee_arengukava_2016-2027.pdf

VESI JA KANALISATSIOON

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni valdkonna eesmärk on tagada Viimsi valla elanikele kvaliteetne vee- ja kanalisatsiooni teenus.

Tagame puhta joogivee ja kvaliteetse ühiskanalisatsiooni teenuse arenevale Viimsi vallale. Jätkame olemasoleva ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemi hooldamist ning laiendamist valla kasvuvajadustest lähtuvalt. Lahendame reovee käitlemise küsimused Viimsi valla saartel. Likvideerime ebaseaduslikud

kanalisatsiooni sademevee ühendused ning rekonstrueerime vanu kanalisatsioonitorusid, et vähendada reoveepuhastite koormust.

Valla elanike arvu kasv toob kaasa ka vee tarbimiskoguse kasvu, mistõttu on tähtis leida lahendused pakutava vee hulga suurendamiseks ja joogivee vajaliku koguse tagamiseks Viimsi piirkonnas.

Täpsema ülevaate valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni valdkonna arendamisest aastatel 2019-2030 annab Viimsi valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava¹⁸.

Olulisemad teenused on:

- väljastame liitumistingimusi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga;
- likvideerime ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni avarisiid;
- väljastame pargimisautodele reovee äraveolube;
- väljastame reovee kohtkäitlusalube.

Olulisemad tegevused ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni valdkonnas 2020-2024 on:

- valdkonna arendamine vastavalt valdkondlikule arengukavale;
- joogivee vajaliku koguse tagamine iga-aastaselt kasvava veetarbimise tingimustes;
- amortiseerunud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torude rekonstrueerimine;
- uusarenduspiirkondade teenindamiseks vajalike uute ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide rajamine kuni arenduspiirkonna krundini (valla poolt tagatakse liitumise võimalus);
- kanalisatsioonist ebaseaduslike sademeveeühenduste sulgemine, ühiskanalisatsiooni jõudva sademevee hulga vähendamine;
- põhjavee kasutamise korrastamine saartel;
- vee- ja kanalisatsioonisüsteemi vastavusse viimine valla asustuse arengu ning kaasaegsete tarbimise ja loodushoiu nõuetega.

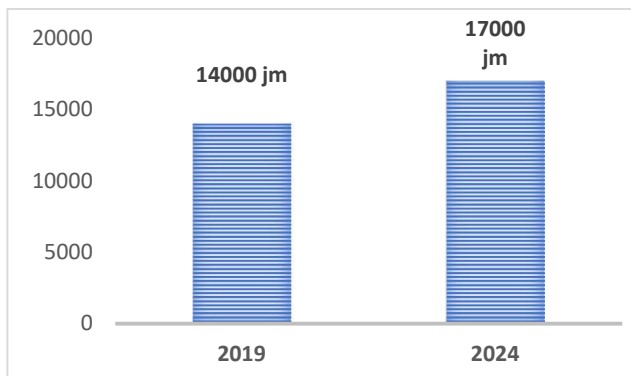
SOOJAMAJANDUS JA ENERGEETIKA

Soojamajanduse valdkonna arendamise aluseks on jätkusuutliku arengu ja rohemajanduse põhimõtted - soojusmajanduse efektiivne planeerimine, määratletud tegevussuundade elluviimine ning energia- ja kütusevarustuse süsteemide osas kohaliku kogukonna jätkusuutliku mõtteviisi kujundamine.

Viimsi valla kaks suuremat kaugküttega lahendatud võrgupiirkonda – Haabneeme alevik ja Viimsi alevik – on varustatud hästitoimivate kaugküttesüsteemidega. Säilitame, rekonstrueerime ja arendame olemasolevaid kaugküttesüsteeme, kuna see on nii majanduslikel, keskkonnakaitselistel kui sotsiaalsetel põhjustel ainuvõimalik lahendus. Nii kaugküttevõrgud kui katlamajad kuuluvad AS-ile Adven Eesti.

Hajaasustusaladel on lokaalne küte paratamatu. Kasvatame keskkonnateadlikkust, et üha enam koduomanikke kasutaks taastuvenergiat, samuti kombineeritud kütelahendusi. Seda suunda peaksid toetama nii riik kui kohalik omavalitsus.

¹⁸ Arengukava on kättesaadav: <https://www.rigiteataja.ee/aktiilisa/4180/9201/9003/Lisa.pdf#>

Joonis 11. Viimsi kaugküttevõrgu prognoositav pikkus jooksvates meetrites 2024. aastaks.

ehitusega. Sellega tagame efektiivse ehitustegevuse ning häirime ja takistame võimalikult vähe kohalike elanike liikumist.

Täpsema ülevaate soojusmajanduse valdkonna arendamisest aastatel 2016-2026 annab Viimsi valla soojusmajanduse arengukava (SMAK)¹⁹.

Viimsi vald jaguneb kahe elektrienergia võrgupiirkonna vahel: Imatra Elekter AS, kelle võrgupiirkond katab suuremat osa vallast ning Eesti Energia AS, kes teenindab Prangli saart, Laiaküla ja Muuga küla.

Jätkame koostöös elektrienergia võrguettevõtetega õhuliinide järkjärgulist asendamist maa-alustega. Maa-aluste liinide ehitamisel lähtume põhimõttest, et nende rajamiseks vajaminevad kaevetööd viiakse läbi samaaegselt teede vms taristu

Olulisemad tegevused soojamajanduse ja energeetika valdkonnas 2020-2024 on:

- Viimsi valla soojusmajanduse arengukava (SMAK) tegevuskava uuendamine ja elluviimine;
- Haabneeme ja Viimsi alevike kaugkütetorustike säilitamine, rekonstrueerimine, arendamine;
- uute tarbijate liitumiseks vajalike võrguühenduste rajamine (vastavalt liitumistele);
- energiasäästu alane tarbijate järjepidev teavitamine (teabepäevad, seminarid, õpitoad, jaotusmaterjalid jne).

MERENDUS JA SADAMAD

Merenduse valdkonnas jätkame valla väikesadamate võrgustiku arendamist, lautrikohtade korrastamist ja rannakalanduse toetamist.

Viimsi vald on rannarahva kodu. Valla ajalugu, traditsioonid ja elukeskkond on tihedalt seotud merega. Rannaäärne elu- ja külastuskeskkond on atraktiivsed ning soodustavad mereturismi ja kohaliku ettevõtluse arengut ning merenduse kultuuripärandi edasikandmist.

Valla territooriumil asub 8 sadamat²⁰, sh Eesti suurim kaubasadam Muuga Sadam, mis oma sügavuse ja kaasaegset tehnoloogiat kasutavate terminalidega on üks moodsamaid sadamaid Euroopas²¹ ning polüfunktsionaalne Miiduranna sadam, mille perspektiivplaan näeb tulevikus ette mh ka väiksemate kruisilaevade teenindamise.²²

Vallale kuulub 2 munitsipaalsadamat – Leppneeme ja Kelnase. Mõlema sadama moderniseerimiseks on kavas kaasajastada sadamate rajatise ning arendada koostöös riigiga põhjaranniku väikesadamate võrgustiku tõmbesadamateks. Vahendid selleks planeerime koostöös riigiga EL struktuurifondidest ja riigi vahenditest. Samuti on plaanis koostöös kolmanda sektoriga kaasata EL struktuurivahendeid Püüsi sadama arendamiseks.

Hoonestusõiguse lepingu alusel tegutsevad Naissaare ja Rohuneeme sadamad.

Väikelaevadele pakuvad randumisvõimalusi Rohuneeme, Kelvingi, Leppneeme, Kelnase, Mõlgi (Prangli Lõunasadam) ja Naissaare sadamad.

¹⁹ Arengukava on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/aktiivne/4161/2201/6014/Arengukava.pdf#>

²⁰ Viimsi valla territooriumil asuvad sadamad: Muuga, Miiduranna, Pringi, Rohuneeme, Kelvingi, Leppneeme, Kelnase ja Naissaare. Allikas: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/uldinfo/valla-uldandmed>

²¹ Allikas: <https://www.ts.ee/muuga-sadam>

²² Allikas: <http://www.miidurannasadam.ee/miiduranna-sadama-perspektiivplaanid/>

Valla elanikele kuuluvate väikelaevade (paadid ja purjekad) arv kasvab jõudsalt. Kui 2009. aastal kuulus viimsilastele 397 alust, siis 2019. aastal oli meie valla elanike omanduses üle kahe korra rohkem aluseid, ehk 871 mootorpaati ja jahti. Juhul kui aluste arvu kasv jätkub sarnases tempos on tõenäoline, et aastaks 2024 ületab see juba pooleteisetuhande piiri.

See loob eelsesivateks aastateks suureneva vajaduse sadamate võrgustiku arendamiseks, täiendavate laurite rajamiseks ja olemasolevate korrastamiseks.

Foto 5. Kelnase sadam.

Sadamate arengul mängivad tähtsat rolli nende juures asuvad turismi- ja vaba aja veetmise võimalused. Heaks näiteks on siinkohal Prangli saar koos Kelnase sadamaga, mida navigatsiooniperioodil külastab ca 700 alust rohkem kui 10 erinevast riigist.

Oluline on jätkata ka Leppneeme kala- ja jahisadama

taristu arengut toetavaid tegevusi – seda nii rannakalanduse, kui ka turismi seisukohalt (nt Avatud kalasadamate päeva korraldamine jms). Vald panustab rannakalandusse kaudselt ja toetavalt ning eriti tähtis on siinjuures jätkuvalt taotleda Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi vahendeid arendustegevuste elluviimiseks ning kalandustegevuste mitmekesistamiseks.

Koostöös erainvestoritega soovime pikemas perspektiivis välja arendada väikesadamate võrgustiku, kus sadamate kaugus ei ületa teineteisest 30 meremiili.

Viimsi saartel on elanikke 219²³. Neile paremate liikumisvõimaluste loomiseks pöörame suuremat tähelepanu saarte vahelise laevaühenduse parandamisele ja kvaliteedi tõstmisele. Mandri ja Prangli saare vahel on regulaarühendus reisiparvlaevaga Wrangö, kuid Naissaarele toimuvad juhuveod.

Kalanduse osas vajaks arendamist Leppneeme kalasadama taristu. Kutseliste kalurite töö tulemuslikkus sõltub ilmast, eraldatud kvootidest ja turunõudlusest. Väikesaarte püsielanikud püüavad kala kalastuskaartide alusel, kaarte väljastab vallavalitsus.

Täpsema ülevaate saarte arengust annavad saarte arengukavad²⁴.

Lisaks olemasolevatele teenustele teostame:

- huvialuste kohtade jagamist;
- sadamateenuseid.

Olulisemad tegevused merenduse valdkonnas 2020-2024 on:

- merenduse ja sadamate arengukava koostamine ja selle edaspidine elluviimine;
- väikesadamate taristu ja võrgustiku arendamine;
- veesõidukite hoiuvõimaluste ning merelepääsu võimaluste laiendamine, laurite (laurikohtade) ja avalike slipiteede rajamine (sh Viimsi Vabaõhumuuseumi ajalooliste laurikohtade taastamine);
- koostöös riigiga Naissaare sadamaala arendamine saare külastus- ja turismikeskuseks;
- Tammneeme külasadama taastamise ja Prangli Lõunasadama arendamise toetamine;
- aktiivse osalemise jätkamine LEADER Põhja-Harju Koostöökogu ja Harjumaa kalanduspiirkonna säästva arengu programmides ja tegevustes.

²³ Allikas: Viimsi Vallavalitsus, andmed seisuga 01.10.2019.

²⁴ Arengukavad on kättesaadavad: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/viimsi-saared-ja-saartevaheline-uhendus/saarte-arengukavad>

HEAKORD JA HALJASTUS

Heakorra ja haljastuse valdkonna eesmärk on arendada meie elukeskkonda tasakaalustatult.

Me väärtustame, hoiame ja kaitseme valla erilist maastikku (rannajoon, metsad, veekogud ja saared), säilitame olemasolevaid looduslikke ja ajaloolisi väärtuseid ning loome uusi. Meie avalikud haljasalad on osa rohevõrgustikust ning moodustavad ühtse terviku. Valla territooriumil on tagatud üldine heakord ja korraldatud avaliku ruumi prügimajandus.

Haljastuse valdkonnas pannakse rõhku lilleamplite, vaaside paigaldamisele ja lillepeenardega alade loomisele. Edaspidi rajatakse rohkem terviklahendusega alasid (puud, pöösad, lilled), tagamaks avaliku ruumi mitmekesisem kasutus.

Avaliku ruumi kujundamisel liigume järjest enam ühtses stiilis ja väljanägemisega ning ühisaladena paiknevate rajatiste ja arhitektuursete väikevormide suunas, mille kaudu loome Viimsi vallale omase silmapaistva elukeskkonna.

Tahame järgnevatel aastatel siduda omavahel rannaäärsed rohealad ja haljakud. Jätkame erinevas eas inimestele mõeldud spordi- ja mänguväljakute rajamist ning tekitame väljakud koerte jalutamiseks ja treenimiseks.

Foto 6. Viimsi valla erinevad haljakud, pargid ja platsid.

Valla territooriumil on tagatud üldine heakord ja korraldatud avaliku ruumi prügimajandus. Kaasaegseid lahendusi vajavad ka pakendi sorteerimise ja kogumise kohad ning täiendamist vajavad ka avalikud prügikastid (hooldus, remont ja uuendamine).

Heakorra valdkonda kuulub ka matmispaikade heakord ja hooldus, mida on vallas tänapäeval kasutuses kolm - Randvere, Rohuneeme ja Prangli surnuaed. Kalmistuid hooldatakse regulaarselt, niidetakse heintaimi, koristatakse prügi. Rajatise hooldatakse regulaarselt, puhastatakse ja remonditakse vastavalt vajadusele. Ajaloolised kalmistud on kasutusel ka kui pargid.

Täpsema ülevaate heakorra ja haljastuse valdkonna arendamisest aastatel 2018-2028 annab Viimsi valla heakorra ja haljastuse arengukava (HHAK)²⁵.

Lisaks olemasolevatele teenustele:

- korraldame vallale kuuluvatel kinnistutel ohtlike ja kuivanud puude hindamist ning raiet;
- vaksineerime lemmikloomi marutaudi vastu;
- eraldame taotluste alusel hauaplatse.

Olulisemad tegevused heakorra ja haljastuse valdkonnas 2020-2024 on:

- HHAK tegevuskava elluviimine;

²⁵ Arengukava on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/aktiilisa/4211/2201/8075/Lisa.pdf#>

- haljasalade kaasaegse info- ja hooldussüsteem (GIS) loomine;
- järelevalvesüsteemi juurutamine planeeringutes ja projektides esitatud heakorra ja haljastuse nõuete täitmise tagamiseks;
- tegevuste sageduse suurendamine avaliku ruumi turvalisuse ja korrastatuse tagamiseks;
- külade lipuväljakute rajamine;
- kalmistute hooldamine (sh niitmine ja prügikoristus) ja heakorra tagamine;
- ühisalade rajamine, kus ühtse tervikuna on koondatud haljastuse, sademevee ärajuhtimise ja roheala elemendid ning tegevused erinevatele sihtgruppidele;
- uute kaasaegsete mänguväljakute ja koerte jalutamise ning treenimise väljakute rajamine, täiendavate istepinkide, pakendikonteinerite ja prügikastide paigaldamine, avaliku ruumi puhkealade (nt rannad) korrastamine;
- kogukonna senisest suurem kaasamine valdkonna arengu planeerimisel ja heakorra tagamisel.

Eesmärk	Tulemus 2024
Tolmuwabade katetega teede ehitus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ igal aastal ehitatakse vähemalt 5 km tolmuwabade katetega teid; ▪ valla omandis olevad teed on 100% tolmuvabad
Madalapõhjaliste ühistranspordisõidukite kasutuselevõtt	valla liine teenindavad 75% ulatuses madalapõhjalised bussid
Bussipeatuste võrgu tihendamine	70% valla elanike kodudest ei ole bussipeatus kaugemal kui 500 m
Valla siseliinide arvu suurendamine	siseliinide arv 13 (algfase 2019: 11)
Pargi ja Reisi süsteemi käivitamine	Pargi ja Reisi süsteem on käivitatud
LED valgustite osakaalu suurendamine tänavavalgustuses	70% tänavavalgustusest on LED
Valgustamata tänavate arvu vähendamine	valgustamata tänavate arv 45 (algfase 2019: 97), muutus 50%
Sademevee juhtimissüsteemi rajamine	juhtimissüsteem on rajatud ning kalibreeritud (2023)
Elanike päevane vee ühiktarbimine ei suurene	elanike vee ühiktarbimine ei ole suurenenud (110 l/d)
Merenduse valdkonna pikaajalise arengukava väljatöötamine	valdkondlik arengukava on koostatud (2021)

Tabel 9. Kommunaalvaldkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.

4.5. SOTSIAALHOOLEKANNE

TÖSTAME SOTSIAALHOOLEKANDE TEENUSTE KVALITEETI JA TEEME NEED KÄTTESAADAVAKS KÕIGILE ABIVAJAJATELE!

Viimsi sotsiaalhoolekande eesmärk on luua kõigile elanikele eeldused inimväärseks eluks ja aktiivseks ühiskonnaelus osalemiseks.

Peame oluliseks, et igale viimsilasele oleksid kättesaadavad tema vajadusest lähtuvad kvaliteetsed sotsiaal- ja tervishoiuteenused. Selle täitmiseks teeme koostööd naaberomavalitsustega osutades sihtrühmadele ennetavaid ja vajaduspõhiseid tõhusaid

hoolekande- ja sotsiaalteenuseid ning makstes vajaduspõhiseid toetusi.

Oleme valla hoolekande korraldamisel võtnud aluseks järgmised põhimõtted:

- sotsiaalteenuste kättesaadavus peab olema tagatud võimalikult kompaktselt ja kodule lähedalt;

- sotsiaalteenuste pakkumine peab olema jätkusuutlik ning nende osutamine vajaduspõhine;
- sotsiaalteenuste kohta käiv info peab olema kõikidele sihtgruppidele kergesti kättesaadav.

Lähtume sellest, et teenuste ja toetuste süsteem oleks suunatud elanike iseseisva toimetuleku, töövõime ja sotsiaalse sidususe tagamisele tervislikus ning turvalises keskkonnas. Teenuste kättesaadavuse parandamiseks oleme lisaks valla eelarvelistele vahenditele kasutanud võimalust taotleda täiendavaid rahalisi vahendeid Euroopa Sotsiaalfondist ja Euroopa Regionaalarengufondist.

Eesmärk on 2020. aastal koostada käesolevale valla arengukavale toetuv valdkondlik arengukava, milles käsitleme sisuspetsiifilisemalt Viimsi valla hoolekande terviksüsteemi, kus arvestame teenuste tarbijate arvu kasvuga. Valdkondlik arengukava loob selgemad ning optimaalsemad teenuste osutamise protsessid, disainides sihtgruppide vajadustele paremini vastavad (ja kättesaadavamad) teenused koos teenusekirjeldustega.

Sotsiaalhoolekande olulisemad tegevussuunad on:

- vajaduspõhiste sotsiaalteenuste arendamine ning neid pakkuvate keskuste ja/või võrgustike loomine ja arendamine;
- sotsiaalhoolekande teenuste terviksüsteemi ülevaatus ja uuendamine, lähtudes isikupõhistest abivajadustest;
- erivajadustega inimestele (sh lapsed) teenusekeskuse arendus koostöös haridusasutustega;
- sotsiaalprobleemide ennetamine;
- tervishoiuvaldkonna arengu toetamine ja tervist väärtustava eluhoiaku kujundamine;
- kaasamise hea tava rakendamine hoolekandeteenuste planeerimisel ja korraldamisel;
- kodanikualgatuse soodustamine, erinevate sektorite potentsiaali rakendamine probleemide lahendamisel.

Eesmärk	Tulemus 2024
Klientide rahulolu sotsiaalvaldkonna teenustega	65 (100-st) (algtaase 2019: 59)
Interaktiivse kaasamiskeskonna rakendamine ja arendamine (iseteenindus kodulehel, kogukondliku digiplatvormi prototüübi loomine)	kõik valdkondlikud teenused on taotlemiseks kättesaadavad e-teenustena
Koostööpartnerite ja vabatahtlike jõustamiseks tegevuskava väljatöötamine	tegevuskava on kinnitatud ja rakendatakse (2022)
Valdkondlike teenuste terviksüsteemi väljatöötamine, sh teenuste pakkumise mudeli loomine, uute teenuste disain jne	teenuste terviksüsteem on väljatöötatud ja rakendatakse (2023)

Tabel 10. Sotsiaalvaldkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.

LASTEKAITSE

Lastekaitse valdkonna ülesandeks on tagada vallas elavate laste turvatunne ja heaolu.

Korraldame valla territooriumil laste kaitset, osutame abi ning tagame lastele ja peredele vajalike teenuste kättesaadavuse.

Lisaks olemasolevatele teenustele:

- pakume noortele võimalust osaleda SPIN-programmis;
- pakume lastekaitse spetsialistidele võimalust osaleda Noortegarantii projektis;

- pakume vanemlust toetavaid koolitusi vallaelanikele (ühiselt koostööpartneritega);
- pakume erinevaid koolitusi abivajavatele lastele.

Olulisemad tegevused lastekaitse valdkonnas 2020-2024 on:

- lastele vallas teenuseid pakkuvate spetsialistide optimaalse arvu tagamine ja nende pädevuse tõstmine;
- sobivate sekkumismeetmete leidmine ja rakendamine alaealiste õigusrikkujate varajaseks abistamiseks;
- koostöö tõhustamine haridusasutustega lapse (hariduslike) erivajaduste varajaseks märkamiseks.

Eesmärk	Tulemus 2024
Abivajava lapse võimalikult varane märkamine (võrgustiku koostöö, teavitamine, koolitused jms)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ennetustegevustega tegeletakse regulaarselt; ▪ kogukonna teadlikkus abivajavast lapsest teavitamise kohustusest on paranenud
Vanemlust toetavate tegevuste pakkumise suurendamine (koolitused, infomaterjalid jms)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vanemlust toetavate tegevuste maht/hulk on kasvanud ▪ enimlevinud probleemkohad on tuvastatud ning pakutakse toetavaid tegevusi

Tabel 11. Lastekaitse valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.

PUUETEGA INIMESTE HOOLEKANNE

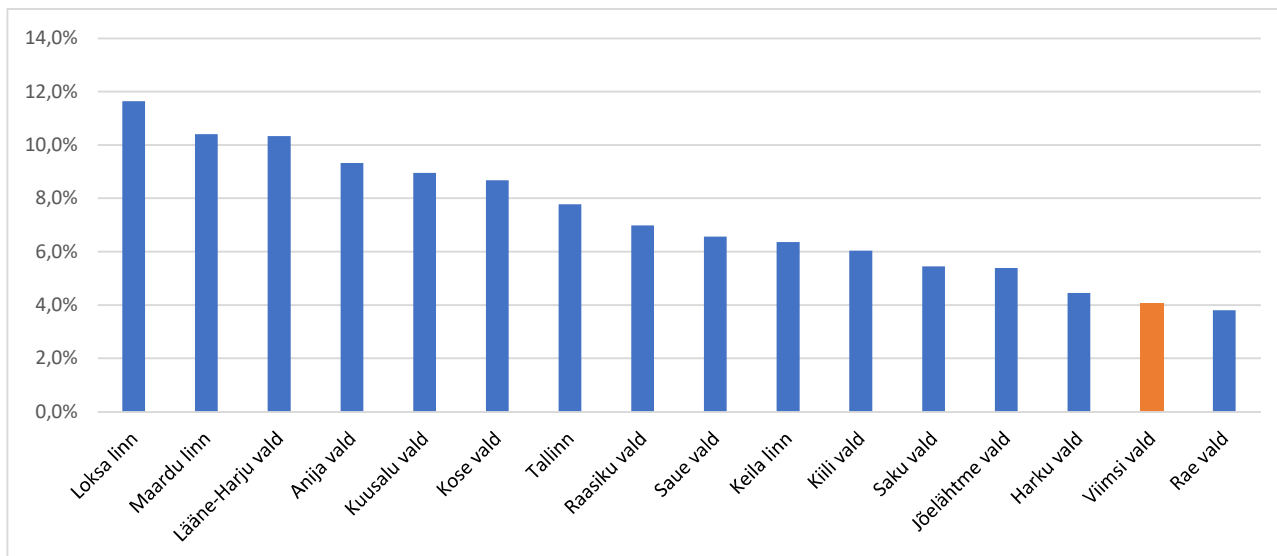
Puuetega inimeste hoolekande ülesandeks on toetada puuetega inimeste iseseisvat toimetulekut ning vähendada nende hoolduskoormust.

Seame fookusesse toetavate teenuste kättesaadavuse parandamise puuetega inimeste elukoha läheduses, kaasame neid aktiivsemalt ajaviitmise võimalustest osa võtma ning parandame ligipääsetavust valla territooriumil nende liikumisvõimaluste parandamiseks.

Tähelepanu vajab ka puuetega inimeste hooldajate ja lähedastega tegelemine. Plaanime leida täiendavaid võimalusi nende tööhõives osalemiseks.

28.02.2019 seisuga elas Viimsis kokku 760 puuetega inimest - neist lapsi 149, tööealiseid 289 ja vanaduspensionil 322.

Statistiliselt moodustavad puuetega inimesed Viimsi valla rahvastikust ca 4% (joonis 12). Võrdluses Harjumaaga, kus kokku elab 43 662 puudega inimest, moodustab Viimsi vald ca 2%.

Joonis 12. Puuetega inimeste osakaal Harjumaa omavalitsuste rahvastikust (28.02.2019).
Allikas: Sotsiaalkindlustusamet.

Lisaks olemasolevatele teenustele viime ellu järgmiseid tegevusi:

- tööturul võrdväärset osalemist toetav intervallhoiuteenus Viimsis;
- mäluhäiretega inimeste päevahoiuteenus osutamise testimine Viimsis;
- puuetega inimeste füüsilise eluaseme kohandamine.

Olulisemad tegevused puuetega inimeste hoolekandes 2020-2024 on:

- avalike teenuste delegeerimine mittetulundusühingutele (nt valdkondlikule katuseorganisatsioonile);
- mõistlikul hulgal teenuseosutajate tagamine avalike teenuste pakkumiseks valla territooriumil;
- sotsiaalse ettevõtluse osakaalu ja toetatud töökohtade arvu suurendamine koostöös vallas tegutsevate ettevõtjatega;
- tugiisiku rolli ja töö propageerimine, praktikavõimaluste loomine erivajadustega inimeste abistamisel;
- koostöö tõhustamine sotsiaal- ja haridusvaldkondade vahel (paremate) sidusteenuste osutamiseks.

Eesmärk	Tulemus 2024
Erivajadustega isikute vajaduste märkamine (võrgustiku koostöö, teavitamine, koolitused jms)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pidevalt tehtav probleemide kaardistamine ja nendele vastavate lahenduste väljatöötamine ▪ enimlevinud probleemkohad on tuvastatud ning pakutakse toetavaid tegevusi

Tabel 12. Puuetega inimeste hoolekande eesmärgid ja oodatavad tulemused.

EAKATE HOOLEKANNE

Eakate hoolekande ülesandeks on luua tingimused, mis tagavad eakatele võimalikult pikaajase täisväärtusliku elukorralduse oma kodus.

See tähendab, et peame arendama sobivaid avahooldusteenuseid, mis parandavad eakate tervist ja heaolu ning toetavad nende toimetulekut kodus ja kogukonnas.

Keskendume teenuste pakkumisele, mis toetavad eakate inimeste perekondi ja soodustavad eaka toimetulekuvõimet, et pikendada tema iseseisvat kodus hakkamasaamist ja lükata edasi vajadust hooldekodusse minekuks. Elamiseks kõige paremat keskkonda pakub inimesele ikkagi tema enda kodu.

Viimsi vallas elas 2019. aasta I kvartali seisuga 2 949 eakat inimest (sündinud 1955 või varem). See teeb eakate osakaaluks 14% valla elanikkonnast. 2018. aasta vastav näitaja oli Tallinnas 18,4% ja Eestis tervikuna 19,5%. Arvestades Eesti rahvastikutrende, jätkub 65+ vanuserühma suurenemine teiste vanuserühmade arvelt, mis näitab, et Eesti rahvastiku vananemine jätkub.

See suurendab lähiaastatel nõudlust üldhooldusteenuse järele veelgi. Eriti suur on nõudlus dementsussüüandroomiga inimeste hooldekodukohtadele. Samuti tekitab raskusi dementsussüüandroomiga eakatele sobiva koha leidmine päevahoiuteenusel, sest teenus on keerukas, vajab osutamiseks sobivaid ruume ning vajaliku väljaõppega hooldajaid on vähe.

Ka eakate hooldajatele ja lähedastele on vaja luua võimalused aktiivses tööelus osalemiseks. Soovime teha hoolduskoormust leevendavad tugiteenused (hooldekodu-, kodu-, isikliku abistaja teenus, tugiisikuteenus jms) kättesaadavaks kogu valla territooriumil. Erinevatele hooldusvajadustele vastavaid teenuseid peab olema piisavalt, nende arendamisel tuleb kasutada innovaatilisi lahendusi ning inimestel peab tekkima võimalus valida erinevate teenuseosutajate vahel.

Seepärast selgitame võimalusel välja vanemaealiste inimeste vajadused ja kaasame neid nende heaolu tagavate otsuste tegemisse.

Lisaks olemasolevatele teenustele:

- õpetame ja juhendame tegevusjuhendajaid ja hooldajaid dementsussüüandroomiga patsientidega toime tulemiseks;
- korraldame kogukonnale suunatud teadlikkuse tõstmise tegevusi (nt "Märka eakat abivajajat") eakatele aktiivse vanaduspõlve veetmise võimaluste loomiseks.

Olulisemad tegevused eakate hoolekandes 2020-2024 on:

- eakatele mitmekülgsete rekreatsioonitingimuste loomine;
- (uute) võimaluste loomine toimekatele eakatele endi aktiivsena hoidmiseks;
- suurem tähelepanu pööramine eakate liikumiskustest tingitud probleemide lahendamiseks (sh ligipääsetavuse parandamine, sobivate ühistranspordivahendite kasutamine, vastavate teenuste ja toetuste pakkumine);
- koostöö ja infovahetuse tõhustamine sihtgruppide esindusorganisatsioonide ja perearstide vahel, perearsti ja terviseuuringute teenuste pakkumine samas asukohas;
- kogukonnas aktiivselt kaasalöövate eakate märkamine ja tunnustamine!

Eesmärk	Tulemus 2024
Eelduste loomine valla elanike võimalikult pikaks tööalaseks aktiivsuseks ja toimetulekuriskide maandamiseks	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pidevalt tehtav probleemide kaardistamine ja nende vastatavate lahenduste väljatöötamine; ▪ vallaelanike teadlikkus toimetulekut toetavatest meetmetest on tõusnud
Erivajadustega isikute vajaduste märkamine (võrgustiku koostöö, teavitamine, koolitused jms)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pidevalt tehtav probleemide kaardistamine ja nende vastatavate lahenduste väljatöötamine; ▪ enimlevinud probleemkohad on tuvastatud ning pakutakse toetavaid tegevusi

Tabel 13. Eakate hoolekande eesmärgid ja oodatavad tulemused.

TOIMETULEKU- RASKUSTES INIMESTE HOOLEKANNE

Toimetulekuraskustes inimeste hoolekande ülesandeks on hoolekandeline abi osutamine, et ennetada isikute sotsiaalset tõrjutust ja soodustada iseseisvat toimetulekut.

Töötukassa andmetel elas Viimsi vallas 2018. aastal keskmiselt 303 töötut inimest, ehk 1,5% vallas elavatest inimestest.

Jätkame toimetulekuraskustes inimestele abi osutamist riikliku toimetulekutoetuse ning valla eelarvest moodustatud täiendavate vajaduspõhiste toetuste maksmisega.

Olulisemad tegevused toimetulekuraskustes inimeste hoolekandes 2020-2024 on:

- töötutele täiendavate aktiveerimisvõimaluste leidmine ja pakkumine;
- riskigruppidele ennetusmeetmete pakkumine majandusliku toimetulematuse vältimiseks.

TERVISHOID

Esmatasandi tervishoiuteenuste oluliseks osaks on peale inimese terviseprobleemide lahendamise ka tervise edendamine ja haiguste ennetamine, abi koordineerimine ning erinevate teenuste seostamine.

Valla elanike rahulolu tänaste raviteenustega ja nende kättesaadavusega on pigem madal. Suurimaks murekohaks peetakse perearstiteenuse piiratust – Viimsis ei ole piisavalt perearste, uusi perearste juurde ei tule ja olemasolevate juurde on ootejärjekorrad pikad.

Oleme eelseisvateks aastateks kavandanud mitmed tegevused, millega parandada tervishoiuteenuste üldist kvaliteeti ja kättesaadavust valla territooriumil.

Soovime alustada Prangli saarel elanikele ja saare külastajatele professionaalse meditsiiniteenuse osutamist, et parandada saare inimeste heaolu, luua võimalus saarel arstiabi saamiseks ning tõsta üldist saareelu kvaliteeti. Teenust on plaanis osutada koostöös Põhja-Eesti Regionaalhaigla ning Haigekassaga.

Tervishoiuvaldkonna suurimaks uuenduseks, mille tulemusel paraneb vallas oluliselt tervishoiuteenuste kättesaadavus ja nende osutamise tingimused, on Viimsisse kaasaegse tervisekeskuse rajamine. Keskus hakkab pakkuma teenuseid erinevatele sihtrühmadele ning täitma korraga mitut funktsiooni.

Tervisekeskuse juurde kuulub mh ka erivajadusega inimestele tugikeskuse loomine päevahoiuteenuse, ööpäevaringse nädalahoiteenuse ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusega nii alaealisele kui ka täisealisele teenusekasutajale.

Erivajadustega isikute tugikeskuse loomine on vajalik olukorras, kus täna on Viimsi vallas hinnanguliselt ligi 600 inimest, kes vajavad erinevat tüüpi tugiteenuseid, mis toetavad igapäevaeluga toimetulekut ning teenuseid, mis pakuvad abivajadusega inimeste lähedastele lahendust tööhoives osalemiseks, tagades turvalise keskkonna ja kvaliteetse tugiteenuse. Teenuskeskuse baasil on võimalik tulevikus koostöös sotsiaalkindlustusameti ja riigiga planeerida ka kogukonnas elamise teenust (riiklik erihoolekandeteenus), et parandada kodulähedaste teenuskohtade kättesaadavust.

Tervisekeskuse rajamine saab võimalikuks Viimsi valla ja AS'i Fertilitas koostöös. Plaanis on eraldi ruumide rajamine perearstidele, mis loob eeldused, et Viimsi vallas sooviks vajalik arv perearste oma nimistu avada.

Plaanis on Euroopa Regionaalarengu Fondi toetuse taotlemine tervisekeskuse rajamiseks, mis eeldab ka rahalist panust AS'i Fertilitas poolt ja Viimsi valla poolt. Järgmiste aastate eesmärk on koostöökokkulepete sõlmimine, kõiki osapooli rahuldavatel tingimustel – perearsti teenust pakkuvate ettevõtete, AS'i Fertilitas ja Viimsi valla vahel. Täpne koostöömudel lepatakse kokku jooksvalt 2020 aastaks. Viimsi vald näeb ette rahalised vahendid järgmisteks aastateks, et saaks võimalikuks tervisekeskuse loomine.

Jätkame ka järgnevatel aastatel lastele tervishoiuteenuste ja HEV lastele rehabilitatsiooniteenuste osutamist valla üldhariduskoolides. Samuti jätkame kiirabi-brigaadi tööruumide üürikulude katmist, et valla elanikele oleks tagatud kiirabi operatiivne kohalejõudmine.

Olulisemad tegevused tervishoius 2020-2024 on:

- kaasaegse tervisekeskuse rajamine Viimsisse;

- Prangli saarel kvaliteetse tervishoiuteenuse kättesaadavaks tegemine.

Eesmärk	Tulemus 2024
Tervisekeskuse rajamine	koostöös AS-ga Fertilitas ja Viimsi perearstidega on avatud uus kaasaegne tervisekeskus (2021)
Prangli saarel paikse meditsiiniteenuse pakkumine	teenus on saarel kättesaadav (2021)

Tabel 14. Tervishoiu valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.

4.6. KULTUUR, SPORT JA TERVISEDENDUS

KULTUURI- JA SPORDIVALDKONNA NING TERVISEDENDUSE LÄBI PAKUME VALLA ELANIKELE ISIKSUSE EMOTSIONAALSEKS JA TÄISVÄÄRTUSLIKUKS ARENGUKS MITMEKÜLGSEID LOOMINGULISI VÕIMALUSI. TOETAME TERVISLIKE ELUVIISIDE HARRASTAMIST NING RAHVASPORDI JA LIIKUMISVÕIMALUSTE KÄTTESAADAVAKS TEGEMIST.

Oleme Viimsi valla senises arengus pööranud suurt tähelepanu ajaloolise kultuuripärandi, looduskeskkonna ja aktiivsete eluviiside väärtustamisele.

Tänaseks on Viimsis välja arendatud kultuuriasutuste võrgustik, mis pakub oma tegevusega laialdast valikut erinevatest kultuurisündmustest osavõtmiseks ja nende harrastamiseks. Viimsi vallast on saanud kultuurisündmuste atraktiivne koht, mis 2019. aastal tähistas oma 100. sünnipäeva. Sünnipäevale vääriliselt olid Viimsi 100 raames tehtavad sündmused avatud kõigile huvilistele läbi terve aasta.

Viimsi on ka rannarahva eestkõneleja, nende traditsioonide hoidja ja arendaja. Olulist rolli omavad kultuurisündmused, näiteks Nargenfestivali korraldamine Naissaarel Omari küünis, mis tõstab saarte kui reisisihi tuntust. Spetsialiseerumine rannarahva kultuuritraditsioonide arendamisele on toonud vallale unikaalse positsiooni riigisisises ja rahvusvahelises mastaabis.

Olulise arendusena valmib Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM, mis koondab kaasaegse ja multifunktsionaalse koolituse muusika-, kunsti ja teadushariduse valdkondades, pakkudes samal ajal hulgaliselt võimalusi kultuuriliste sündmuste küllastamiseks ning korraldamiseks kõikidele sihtgruppidele.

Spordi valdkonnas on tänaseks välja arendatud heal tasemel spordirajatiste võrgustik, mis katab elanike tänaseid vajadusi olulisel määral. Samas seavad valla elanikkonna kiire kasv ning spordiharrastusega tegelejate suurenevad vajadused vallale ülesande näha spordi valdkonnas ette täiendavate võimaluste pakkumist kehaliseks tegevuseks. Pöörame tähelepanu nii valla keskusel asuvate sporditaristute kompleksuse suurendamisele (VIMKA, klindiasang, Karulaugu spordikeskus, Viimsi Kooli spordikeskus jt) kui keskusest väljapoole jäävate objektide arendamisele külakeskustes ja haridusasutuste lähikonnas.

Terviseedenduse valdkonnas on esimesi ülesandeid valdkondliku strateegia (sh tegevusplaani) koostamine. Soovime kujundada valla keskkonna tervislike valikute jaoks kergelt kättesaadavaks.

Kultuuri- ja spordivaldkonnas ning terviseedenduses on olulisemad tegevussuunad:

- kaasaegse taristu loomine kultuuri- ja sporditegevuste harrastamiseks;
- Viimsi valla oluliste sündmuste korraldamine ning toetamine (seda nii uute traditsioonide loomisel kui olemasolevate kinnistamisel);
- valdkonda kureerivate asutuste arendamine;
- rahvatervise tegevussuuna loomine;
- valdkonnaülese toetus- ja tunnustusmeetmete süsteemi korrastamine;
- valla ajaloo- ja kultuuripärandi kirjeldamine ning hoidmine;

- kultuuri- ja spordivaldkonna nähtavuse tõstmine, sündmuste professionaalne turundamine ning seeläbi valla maine kujundamine;
- sõpruspiirkondadega koostöö suurendamine valla turismi edendamiseks.

KULTUUR

Kultuurivaldkonnas on eelistatud tegevused, mis aitavad paremini tuua esile Viimsi valla ajaloo- ja kultuuripärandit.

Kultuuri valdkonnas seisab järgnevatel aastatel ees mitmete uute ja senisest uuenduslikumate tegevuskeskkondade avamine.

Loome uued kaasaegsed ja innovaatilised kvaliteetkeskkonnad kultuuri loomiseks ja tarbimiseks: Viimsi Raamatukogu ning kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM. Need keskused on nii aktiivsete harrastajate kui ka tarbijate käsutuses ning loovad Viimsi vallas olulisi võimalusi enesearendamiseks igas eas vallaelanikele ning külalistele, väärtustades Viimsi valla elu- ja külastuskeskkonda.

Arendame tegevusi Viimsi valla ajaloo- ja kultuuripärandi esiletoomiseks: toetame Rannarahva Muuseumi tegevust pärandi hoidja-, säilitaja-, arendaja- ja Viimsi valla atraktiivse tutvustajana, edendades ühtlasi piirkonna turismi ja kultuuriturismi Viimsi poolsaarel ja saartel.

Rajame mälestusmärke, toetame ja väärtustame kultuuri- ning militaarajaloo pärandi hoidmist ja säilitamist.

Toetame Viimsi valla kirikukoguduste tegevust ja kirikuhoonete kui ajaloopärandi säilitamist. Peame vajalikuks ajalooliste kirikuhoonete restaureerimist: Naissaare kirik, Prangli Laurentiuse kabel, Randvere kirik, Rohuneeme kabel, Viimsi Vabakoguduse kirik, Viimsi Püha Jaakobi kirik.

Toetame ja arendame Viimsi kooliteatri loodud kohaliku harrastusteatri liikumist.

Jätkame rahvakultuuri tegevuse toetamist, töötades välja ja käivitades uue kultuuriprojektide läbiviimise toetusmeetmete põhimõtteid.

Jätkame traditsiooniliste kohalike kultuurisündmuste arendamist. Loome ja arendame uusi Viimsi kultuurisündmusi ja traditsioone.

Eesmärk	Tulemus 2024
Viimsi Raamatukogu uute teenuste käivitamine	kõik kavandatud teenused on kättesaadavad (2021)
Viimsi Vabaõhumuuseumi külastuskeskuse avamine	külastuskeskus on avatud (2023)
Naissaare kitsarööpmelise raudtee rekonstrueerimine	raudtee lõigud Männiku külast kuni Naissaare tuletornini ja miiniladudeni on rekonstrueeritud

Tabel 15. Kultuurivaldkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.

SPORT

Spordivaldkonnas loome juurde täiendavaid võimalusi spordialade harrastamiseks.

Rajame Viimsisse erinevate alade spordirajatisi (sh jalgpallimängu sisehalli, ujula ning ekstreemspordi (BMX) rattaraja Randvere kooli juurde, välväljaku Püünsi kooli juurde, vabaõhu kunstjääväljaku Viimsi Kooli juurde).

Alustame murdmaasuusaradade teenindamiseks kunstlume tootmist. Kunstlume tootmiseks võetakse vett üksnes selleks rajatavatest tehisveekogudest, et välistada lume tootmiseks põhjavee kasutamine.

Rajame ja arendame külade spordiväljakuid.

Toetame laste ja noorte sporditegevust, keskendudes Viimsi valla eelisarendatavatele spordialadele. Toetame Viimsi valla esindusvõistkondade (nt MTÜ Korvpalliklubi Viimsi, Viimsi JK, HC Viimsi) tegevust,

kui valla mainet edendavat ja kogukonda ühendavat meedet. Jätkame ka valla traditsiooniliste spordisündmuste korraldamist ja toetamist, nagu nt Viimsi Spring Cup, Viimsi Sügisturniir ning rahvaspordisündmused Viimsi Jooks, Prangli Jooks, Põhjakonna trepijooks, Viimsi Rattaretk, Laidoneri Olümpiateejooks, Viimsi mälumäng jt.

Eesmärk	Tulemus 2024
Viimsi/Lubja klindiasangu virgestusala arendamine	<ul style="list-style-type: none"> rajatud on valgustatud Karulaugu terviserada Viimsi mõisa pargist VIMKA suusanõlva alani (2020); klindiasangu ülemises osas on välja arendatud terviserajad ja erinevad välialad
Püünsi kooli spordiväljaku rajamine	spordiväljak on rajatud (2020)
Kunstjää väljaku rajamine Viimsi Kooli juurde	kunstjää väljak on rajatud (2022)
Randvere kooli juurde ujula rajamine	ujula on rajatud (2023)
Kunstlume tootmiseks võimekuse loomine Viimsi vallas	kunstlume tootmise võimekus on loodud, suusaradade kasutusvõimalused on paranenud
Viimsi Gümnaasiumi juurde spordisaali ja jalgpalli sisehalli rajamine	spordisaal ja sisehall on rajatud

Tabel 16. Spordivaldkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.

TERVISEEDENDUS

Terviseedenduse abil muudame valla keskkonna selliseks, kus tervislikud valikud on lihtsasti kättesaadavad.

Suuname oma tegevused tervislike eluviiside (toitumine, liikumine, vaimne tervis) ja neid toetava keskkonna kujundamisele ning terviseedendusala teadlikkuse tõstmisele.

Valdkonna arendamisel kasutame tänaseid parimaid praktikaid ja innovaatilist lähenemist, mis aitavad saavutada parimaid tulemusi (nt nutirakendused andmete korjeks ja analüüsiks).

Tervisliku keskkonna kujundamisel on esmatähtis kaasata erinevate valdkondade esindajaid, otsusetegijaid ning kogukonda, et luua terviseedenduse valdkonnakeskne juhtimine ja toetav võrgustik.

Kesksel kohal on tähelepanu pööramine kõige haavatavamatele sihtgruppidele nagu lastega pered, eakad ja erivajadustega inimesed. Keskendume järgnevatel aastatel ennekõike:

- laste ja noorte terviseteadlikkuse tõstmisele (sh liiklusohutus ja turvalisus, sõltuvusainete tarvitamise ennetamine, kiusamisvaba kool, tervislik toitumine ja liikumine jms);
- lastevanematele suunatud tegevustele, mis tõstavad nende teadlikkust vanemlike oskuste parandamiseks (koolitused vanemlike oskuste arendamiseks);
- eakatele suunatud tegevustele, mille abil suureneb nende liikumise aktiivsus, kaasatus kogukonna tegevustesse ning mis kujundavad ohutut eluviisi.

Erivajadustega inimeste puhul keskendume nende võrdse kohtlemise põhimõtete tagamisele.

Valdkonna arendamisel on järgnevate aastate peamine väljakutse sihtgruppide vajadusest lähtuva terviseedenduse strateegia ja konkreetse tegevuskava väljatöötamine ning terviseedenduse põhimõtete järgimise tagamine valla kõikide valdkondade arendamisel.

Foto 7. Illustratsioon.

Pakume:

- kogukonna poolt ellu kutsutud terviseedenduse projektide toetamist;
- terviseedenduse alast nõustamist,
- valdkondlike koolituste koordineerimist;
- info vahendamist;
- silmapaistvate tegude ja tegijate premeerimist.

Olulisemad tegevused terviseedenduse valdkonnas 2020-2024 on:

- valdkondliku strateegia ja tegevuskava väljatöötamine (2020);
- terviseedendusele spetsialiseerunud ametikoha loomine (2021).

	Eesmärk	Tulemus 2024
Valdkondliku arengukava väljatöötamine		arengukava on välja töötatud (2020)
Tervist edendavate lasteaedade võrgustiku liikmete arv		13
Tervist edendavate koolide võrgustiku liikmete arv		5

Tabel 17. Terviseedenduse valdkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.

4.7. ETTEVÕTLUS

ETTEVÕTLUSE VALDKONNAS VÄÄRTUSTAB JA TOETAB VIIMSI VALD INNOVAATILISUST JA KESKKONNASÕBRALIKKUST. VIIMSI VALLA VISIOON ON, ET ELANIKELE ON LOODUD VALLAS HEAD VÕIMALUSED KÕRGE LISANDVÄÄRTUSEGA TÖÖ TEGEMISEKS. LOODUD ON TOIMIV ETTEVÕTJATE VÕRGUSTIK NING TEGEVUSPLAAN ÄRI- JA LOOMELINNAKU LOOMISEKS, MIS SOODUSTAB TARKADE TÖÖKOHTADE TEKET.

Tavapärast ei ole ettevõtlus ja kohaliku omavalitsuse tegevused omavahel otseselt seotud. Viimsi valla huvi on ettevõtlust arendada ja töökohti valda tekitada, kuid võimalikud meetmed on piiratud. Euroopa teiste edukamate omavalitsuste puhul on oluliseks mõjuteguriks kohaliku omavalitsuse juhtroll valdkonna vedamisel ja selle tase, ehk vallavalitsuse enda proaktiivsus ja avatus.

Plaanime ettevõtluse valdkonnas esialgu võtta kasutusele pehmemad meetmed nagu ürituste korraldamine, koostöötamise keskuste toetamine, mainekujunduse kontseptsiooni loomine ja Viimsi kui ettevõtluskeskkonna turundamine.

Potentsiaal tulevikuks

Kehtivate planeeringutega on kavandatud äri- ja ühiskondlike hoonete brutopind 120 193 m². Asustusüksuste lõikes on kavandatud hoonete pinnad suuremad Miidurannas (49 900 m²) ja Haabneemes (46 150 m²). Palju nende pindade väljaehitamisega töökohti saab luua, seda veel analüüsitud ei ole. Samuti sõltub kõik suuresti arendajate plaanidest. Ettevõtlusvaldkonna jõulisema arendamisega vallavalitsuse poolt tekib selgem fookus ja viiakse läbi uuring ettevõtluse võimalikest suundadest Viimsi vallas. Haabneeme aleviku ja Viimsi aleviku üldplaneeringu sisendiks on plaanis 2020. aastal läbi viia eraldi ettevõtlusvaldkonna uuring ja analüüs piirkonna arendamiseks.

Tahame meetmete rakendamiseks luua ettevõtjate ümarlaua (nõ ettevõtjate kogukonna), mis liidab ärihuvid kohaliku omavalitsuse vajadustega vallas ettevõtlust arendada. Teadliku ja jõulise ettevõtluskeskkonna kujundamise ja uute ettevõtete valda meelitamise kaudu on võimalik luua ka tarku töökohti ja kõrgema lisandväärtusega töökohti.

Täpsema suuna, kuidas vallavalitsus ettevõtlusvaldkonda mõjutada saab ja tahab, annab loodav ettevõtlusvaldkonna arengukava ja selle elluviimist toetav tegevusplaan.

Ettevõtlusvaldkonna olulisemad tegevussuunad on:

- valla ettevõtluse arendamiseks kontseptsiooni koostamine, sh Viimsi valda tööstusala rajamiseks ja Haabneeme äri- ja loomekeskuse lähtekohtade väljatöötamine, eesmärgiga luua vallas paremaid eeldusi, et tekiks uusi keskkonnasõbralikke töökohti ja toetada ettevõtlusklastritel põhinevat kõrget lisandväärtust loovaid töövõimalusi;
- õpilasfirmade loomisele kaasaaitamine, ettevõtlike lasteaedade ja koolide liikumise toetamine;
- valla ettevõtlusalaste trendide analüüs, sh sektorspetsiifiliste ülevaadete koostamine (tootmine, loomemajandus, kinnisvaraarendus jms);
- valla ettevõtjate ja valdkonnaspetsialistide kokkusaamiste (ümarlaudade, temaatiliste seminaride) korraldamine, sotsiaalselt vastutustundlike ja kogukondadega koostööd tegevate ettevõtjate tunnustamine;
- ettevõtjate suurem kaasamine valla otsustusprotsessi ja vallas läbiviidavate mittetulunduslike ürituste korraldamisse. Viimsi vallavalitsuse juurde ettevõtjate ümarlaua moodustamine.

ETTEVÕTLUSE ARENDAJINE

Kohaliku omavalitsuse motiiv on valla elanike brutotulu kasv ning kohapealsed head väljavaated selle suurendamiseks.

Tänu headele majandusnäitajatele on füüsilise isiku tulumaksu laekumine vallaeelarvesse pidevalt kasvanud. 2018. aastal oli kuu keskmine brutotulu Viimsi vallas 1 711 eurot, 2019. aasta alguses juba 1 809 eurot.

Kõige enam on Viimsi valda registreeritud ettevõtetest tegutsemas kutse-, teadus- ja tehnikaalase tegevuse valdkonnas, hulgi- ja jaekaubanduses (sh mootorsõidukite ja mootorrataste remont) ning ehituses ja kinnisvaras. Kõige tagasihoidlikumad tegevusvaldkonnad on põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük, kus on küll registreeritud 40 juriidilist isikut, kuid neist tegutseb vaid neli.

2019. aasta esimese kvartali seisuga oli Maksu- ja Tolliametil Viimsi vallas kaheksa tööandjat, kes pakuvad tööd rohkem kui sajale inimesele. Viimssisse registreeritud ja palka maksvaid ettevõtjaid oli 1 656, kes annavad tööd kokku 5 540 inimesele.

Endiselt liigub hinnanguliselt 12 000 inimest igal tööpäeval Viimsi vallast välja, peamiselt Tallinnasse tööle. See näitab, et suures osas on kohapealsed töökohad sektorites, kus viimsilane ise töötada ei soovi ning Tallinnas käiakse tööle valdkondades, mida Viimsi vallas tegutsevad ettevõtted ja asutused pakkuda ei suuda.

2019. aastal läbi viidud elanike kaasamise uuring tõi välja, et elanike ootus vallavalitsusele on luua juurde töökohti (lisaks büroopindade ehitus)²⁶. Sellest tulenevalt on ettevõtluse arendamine Viimsis eesmärgiga pakkuda rohkem kohapealseid töökohti kindlasti oluline.

Olulisemad tegevused ettevõtluse arendamiseks 2020-2024 on:

- Viimsi Ettevõtjate Koja (ettevõtjate ümarlaua) ellukutsumine, kellest kujuneks vallale oluline partner valdkonna visiooni loomisel ja arengu planeerimisel;
- ettevõtlusvaldkonna visiooni ja fookuste (arengukava) ning loodava ärikeskuse kontseptsiooni kokku leppimine, selgitamiseks välja millist ettevõtluskeskkonda (sh töökohti) soovime Viimssisse luua ning kuidas seda arendada, *brändida* ja turundada;

Foto 8. Rannarestoran Paat.

²⁶ Viimsi valla elanike kaasamise uuring 2019 (rahulolu-uuring). Küsimus: Olulised teemad, millega Viimsi vald peaks järgneva 5 aasta jooksul kindlasti tegelema⁴. Uuringu teostaja: HeiVäl OÜ.

- noortele paremate võimaluste pakkumine osalemaks ettevõtlusega seotud projektides, koolitustel ja praktikal, kaasata neid aktiivsemalt ja julgustada õpilasfirmade loomisel;
- ametikoha loomine valla ettevõtluse arendamiseks, kelle koordineerida ja eest vedada on valdkonna üldine arendamine, sh koostöö kohalike ettevõtjatega;
- kohalikku elukeskkonda, taristut ja ressursse koormava ja/või saastava ettevõtluse piiramine;
- valla asjaajamise kiiruse tõstmine - olla ettevõtjatele väärt partner!

Eesmärk	Tulemus 2024
Ettevõtlusspetsialisti ametikoha loomine, sh Viimsi turismi keskseks koordineerimiseks võimekuse tekitamine	ametikoht on loodud aastaks 2020
Ettevõtluskeskkonna uuringu läbiviimine	uuring on teostatud aastaks 2021
Ettevõtlusvaldkonna arengukava koostamine	arengukava on koostatud aastaks 2021
Tingimuste loomine (tarkade) töökohtade tekkeks	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haabneeme aleviku ja Viimsi aleviku üldplaneeringutes on tagatud piisavas mahus äriotstarbelise maa ja hoonete osakaal (2022); ▪ Tootmis- ja ärimaade teemaplaneering on kehtestatud (2024)

Tabel 18. Ettevõtlusvaldkonna eesmärgid ja oodatavad tulemused.

TURISM

Viimsi valla on hea potentsiaal kujuneda Tallinna ja Läänemere regiooni oluliseks aastaringseks turismi sihtkohaks.

Viimsi vald on kasvav külastuste sihtkoht Tallinna linnastus. Valla mandriosa teenuste arendamiseks ja avatud tööturu tarvis on vaja jätkuvalt investeerida transpordiühendusse eelkõige Tallinnaga. Väikesaartel majanduselu ja turismi turgutamiseks on oluline toetada stabiilse ja turvalise ühenduse loomist mandri ja saarte vahel.

Suurenenud on nõudlus lühikeste nädalalõpu reiside järele, mida tehakse üha sagedamini. See annab võimaluse uute madalhooaja toodete väljaarendamisele nt üritused, konverentsid, kultuurisündmused ja -atraktsioonid. Kasvavaks trendiks on individuaalturism, eri tähelepanu tuleb pöörata invaturismile. Traditsiooniliste pakettreiside populaarsus kahaneb, suureneb iseseisev, internetipõhine reisikorraldus.

Lähtudes Viimsi valla geograafilisest asendist, pikast rannajoonest ja saartest, on oluline turismi arendustegevuses lõimida saarte ja mandriturism tootearendusega ning luua nende baasilt üksteist toetavaid pakette. Ettevõtja seisukohalt on oluline, et turist jääks piirkonda pikemalt, tarbides erinevaid tooteid ja teenuseid. Turismisektor on Viimsi vallale oluline tulupotentsiaal tänu kasvavale ja arenevale väikeettevõtlusele.

Viimsi poolsaare peamised kultuurilised sihtkohad on Rannarahva Muuseum (ca 30 000 külastajat aastas, kellest ca 12 000 välis turistid) ja Eesti Sõjamuuseum – kindral Laidoneri Muuseum (ca 10 000 külastajat aastas). Suuremaid saari (Naissaart ja Pranglit) külastab aastas ca 29 000 külastajat, kellest omakorda ca 3 000 on välis turistid. Majutusettevõtetest on suurimad Tallinn Viimsi SPA & Waterpark ning Lavendel SPA Hotell.

Saartega ühenduste parandamine, kvaliteetsete turismiteenuste ja sisukate puhke- ja kultuurivõimaluste pakkumine on eelduseks Viimsi kujundamisel turismi tõmbekeskuseks.

Täpsema ülevaate valla turismi arendamisest annab Viimsi valla turismi arengukava aastani 2025²⁷.

²⁷ Arengukava on kättesaadav: https://www.riigiteataja.ee/aktiilisa/4260/4201/4026/Lisa-Viimsi%20turismi%20arengukava%20aastani%202025_15.04.14.pdf#

4.8. TARGALT JUHITUD VALD

TARGALT JUHITUD VALD ON EELDUSEKS, ET KUJUNDADA VIIMSI VALD PARIMAKS ELUKESK-KONNAKS EESTIS!

Kohalike omavalitsuste roll informatsiooni edastamisel suureneb pidevalt. Oluliste otsuste tegemine ei ole enam ainult volikogu töö. Elanikud soovivad igapäevaselt oma kodukoha eluga kursis olla ja selle arengutes kaasa rääkida ning nende kaasamine mängib väga olulist rolli. Viimsi valla elanikud on jätkuvalt Eesti kõrgeima haridustaseme ja sissetulekuga, mis paneb ka omavalitsuse tööle suuremad ootused ja kvaliteedi nõuded.

Viimsi vallavalitsuse juhtimisel lähtutakse viimsilase profiilist, et kujundada tema jaoks parim elukeskkond Eestis, kus ta tunneb, et tema põhivajadused on teenindatud ja tema saaks keskenduda oma elukvaliteedi tõusule. Oluline on tagada tugev väärtustel põhinev teeninduslik juhtimine, õige strateegia ja seda toetav struktuur.

E-teenuste arendamise peamine eesmärk on tõsta valitsuse toimimise efektiivsust, tugevdada demokraatiat, suurendada läbipaistvust ja pakkuda kodanikele ning ettevõtetele (klientidele) paremaid teenuseid.

Olulisemad tegevused targalt juhitud vallas 2020-2024 on:

- pikaajaline strateegiline juhtimine, et tagada Viimsi valla pikaajalise arenguvisioni elluviimine;
- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimaluste kasutamine avalike teenuste osutamisel ja korraldamisel;
- teenuste kaardistamine ja teenusprotsesside analüüs, et muuta ametnike töö tõhusamaks ning menetlustoimingud kliendi jaoks lihtsamaks ja kiiremaks;
- teenusstandardite kehtestamine, protsesside ja kvaliteedi juhtimine ja teenuste disainimine, kasutajamugavuse tagamine;
- klientidega igapäevane sujuv suhtlus ja tagasiside;
- rahvastikuregistris valla enda elukohaks registreerimise propageerimine.

Eesmärk	Tulemus 2024
Elanike rahulolu valla juhtimisega	75 (100-st) (algfase 2019: 55)
Elanike rahulolu valla teenuste kvaliteediga	80 (100-st) (algfase 2019: 63)
Kliendi kirjadele vastamiskiiruse tõstmine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ e-posti teel 5 tööpäeva (algfase 2019: 20 tööpäeva) ▪ ametliku kirja teel tavapostiga 15 tööpäeva (algfase 2019: 20 tööpäeva)
Iseteeninduskeskkonna arendamine	95% ulatuses toimub paberivaba asjaajamine, sh menetlusprotsessid on iseteeninduskeskkonnas jälgitavad

Tabel 19. Targa valla eesmärgid ja oodatavad tulemused.

5. VIIMSI VALLA EELARVESTRATEEGIA AASTATEKS 2020-2024

Eelarvestrateegia on finantsplaan viie eelseisva eelarveaasta kohta, mis on koostatud Viimsi valla arengukavas 2020–2024 sätestatud tegevuste elluviimiseks. Eelarvestrateegia on koostatud tekkepõhiselt.

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele on eelarve osad järgmised:

- põhitegevuse tulud,
- põhitegevuse kulud,
- investeerimistegevus,
- finantseerimistegevus,
- likviidsete varade muutus.

Strateegias esitatakse:

- Viimsi valla eelnenud aasta tegelikud, jooksva aasta eeldatavad ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeeringud koos finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht ning likviidsete varade muutus;
- põhitegevuse tulem ja arvnäitajad, mis on vajalikud netovõlakoormuse arvutamiseks;
- eelneva, käesoleva ja järgneva viie majandusaasta netovõlakoormus.

Eelarvestrateegia koostamisel on lähtutud vajadusest, et arengukavas kirjeldatud tegevused on kooskõlas Viimsi valla eelarveliste vahenditega. Aluseks on olnud tulude prognoos, laenuvõimekus, tegevuskulud ja investeeringute vajadus. Andmed on toodud tegevusvaldkondade lõikes ja tegevusvaldkondade siseselt tegevuste lõikes.

Arengukava ja eelarvestrateegia on aluseks valla eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel ja investeeringute kavandamisel.

Valla eelarvestrateegiat uuendatakse igal aastal koos arengukava ülevaatamisega, täpsustades nelja eelseisva aasta kavasad ning seades plaanid viiendaks aastaks. Arengukava seire käigus vaadatakse üle eesmärkide täitmine ning seatakse uued eesmärgid järgneva eelarvestrateegia perioodiks, võttes arvesse valdkondade arengukavad ning laekunud ettepanekud.

Viimsi valla eelarvelisel finantseerimisel on 12 asutust:

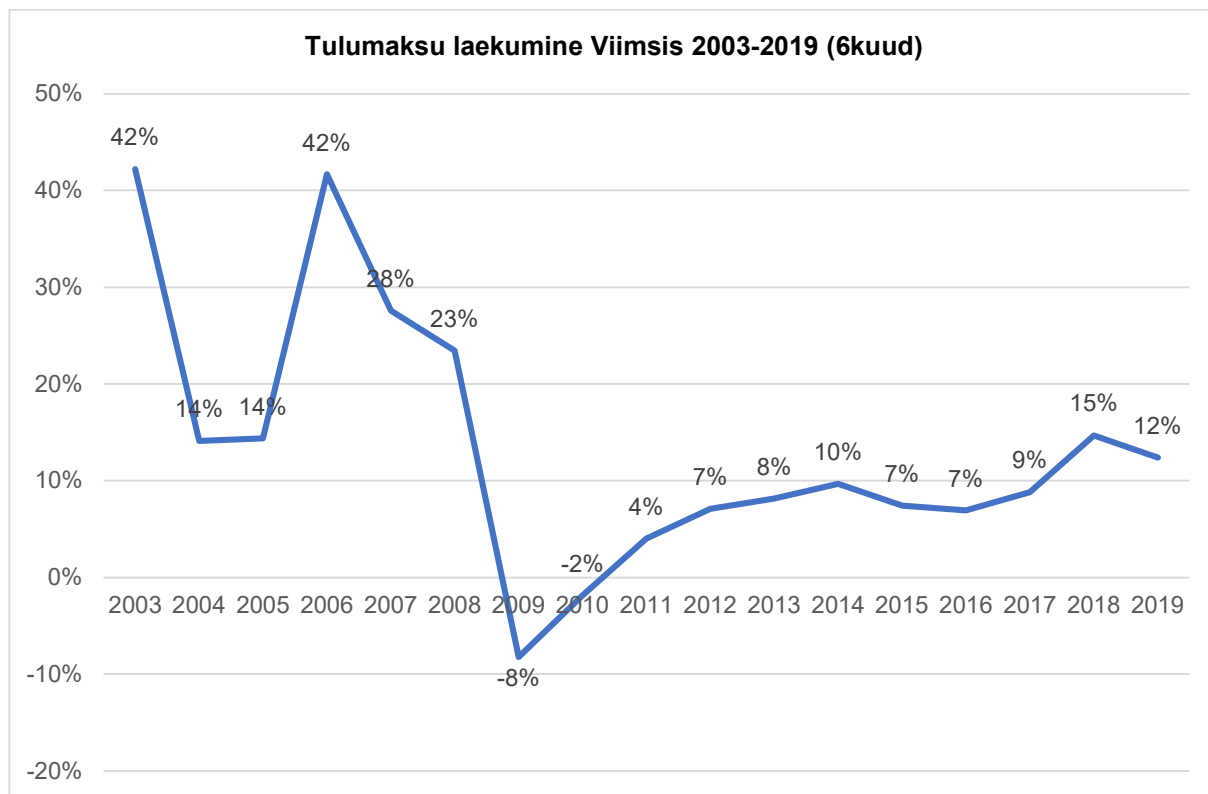
1. Viimsi Vallavalitsus kui ametiasutus, mis teostab avalikku võimu ning Viimsi Vallavalitsuse hallatavad asutused:
2. Viimsi Raamatukogu
3. Prangli Rahvamaja (alates 1. oktoober 2019)
4. Viimsi Noortekeskus (alates 1. september 2019)
5. MLA Viimsi Lasteaiad
6. Püünsi Kool (lasteaed-põhikool)
7. Prangli Põhikool
8. Viimsi Kool
9. Haabneeme Kool
10. Randvere Kool
11. Muusikakool
12. Kunstikool

Viimsi valla konsolideerumisgruppi kuuluvad järgmised tütaretevõtted: SA Rannarahva Muuseum, SA Rannapere Pansionaat, AS Viimsi Haldus ja AS Viimsi Vesi. Viimsi vallal on nimetatud asutustes 100%-line osalus.

Konservatiivne eelarvepoliitika on hoidnud Viimsi valla finantsiliselt heal järjel. Eesmärk on langetada eelarvepoliitilised otsused eelarvestrateegia koostamise käigus ning arvestada kõikide rahastamisallikatega (lisaks maksutuludele ka toetuseid jms).

Valla poolt pakutavate avalike teenuste maht ja võimalused sõltuvad kõige enam tulumaksu laekumisest. Tulumaksu kasvuks 2020-2024. aastatel on planeeritud võrreldes 2019. aasta prognoositava laekumisega 6%. Viimsi valla põhitegevuse tulem kasvab kavandatud tulumaksu laekumise kasvu ning kaupade ja teenuste müügist laekuva tulu arvelt.

Allolevalt jooniselt on näha tulumaksu laekumise kasv eelnevate aastate lõikes.

Joonis 13. Tulumaksu laekumine Viimsis 2003-2019 (6 kuud). Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.1. Viimsi valla konsolideerimisgrupi eelarvestrateegia 2020–2024

5.1.1. Viimsi valla ja SA Rannarahva Muuseum, SA Rannapere Pansionaat, OÜ Viimsi Haldus ning AS-i Viimsi Vesi konsolideeritud eelarvestrateegia 2020–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Põhitegevuse tulud kokku	37 963 922	39 836 768	41 548 659	43 101 883	44 802 897	46 764 956	49 592 460
Põhitegevuse kulud kokku	28 595 322	33 134 067	34 464 701	35 895 724	36 902 159	37 957 300	40 389 958
Põhitegevustulem	9 368 600	6 702 701	7 083 958	7 206 159	7 900 738	8 807 656	9 202 502
Investeeringustegevus kokku	-9 270 141	-9 906 086	-8 209 834	-8 535 924	-9 593 056	-8 156 099	-8 732 108
Eelarve tulem	98 459	-3 203 385	-1 125 875	-1 329 765	-1 692 318	651 557	470 394
Finantseerimistegevus	-3 927 196	41 343	609 184	1 320 644	1 638 930	-634 046	-581 637
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-2 029 797	-3 433 319	-1 674 798	-1 377 272	-1 558 701	-1 740 925	-1 681 646
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	1 798 940	-271 277	-1 158 107	-1 368 151	-1 505 313	-1 758 436	-1 570 403
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	2 590 723	-371 416	-974 798	-1 127 272	-1 308 701	-1 490 925	-1 431 646
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	22 996 616	24 510 570	25 591 982	27 384 854	29 496 012	29 401 394	29 359 182
Netovõlakoormus (eurodes)	20 405 893	24 881 986	26 566 780	28 512 126	30 804 713	30 892 319	30 790 828
Netovõlakoormus (%)	53,75%	62,46%	63,94%	66,15%	68,76%	66,06%	62,09%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	37 963 922	39 836 768	41 548 659	43 101 883	44 802 897	46 764 956	49 592 460
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	17 558 029	14 954 782	14 981 880	14 589 758	13 998 185	15 872 638	18 016 633

Tabel 20. Viimsi valla konsolideerimisgrupi eelarvestrateegia 2020-2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.1.2. SA Rannarahva Muuseum eelarvestrateegia 2020–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Põhitegevuse tulud kokku	426 010	470 500	513 000	559 300	609 000	662 100	718 900
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	247 000	261 000	289 800	320 600	353 500	389 000	426 500
Põhitegevuse kulud kokku	462 294	487 600	512 000	537 600	565 500	595 000	625 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	0	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	-36 284	-17 100	1 000	21 700	43 500	67 100	93 900
Investeeringustegevus kokku	-665	-700	-700	-10 000	-25 000	-30 000	-50 000
Eelarve tulem	-36 949	-17 800	300	11 700	18 500	37 100	43 900
Finantseerimistegevus	0	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-27 587	-17 800	300	11 700	18 500	37 100	43 900
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	23 570	5 770	6 070	17 770	36 270	73 370	117 270
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	0	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Tabel 21. SA Rannarahva Muuseum eelarvestrateegia 2020-2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.1.3. SA Rannapere Pansionaat eelarvestrateegia 2020–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Põhitegevuse tulud kokku	908 150	939 245	958 000	977 000	997 000	1 015 000	1 035 000
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	171 590	167 990	175 000	177 000	179 000	181 000	183 000
Põhitegevuse kulud kokku	812 480	932 861	945 000	955 000	970 000	985 000	1 000 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	14 500	15 100	16 000	16 500	17 000	17 500	18 000
Põhitegevustulem	95 670	6 384	13 000	22 000	27 000	30 000	35 000
Investeeringustegevus kokku	-62 261	-1 000	-1 000	-2 000	-5 000	-5 000	-6 000
Eelarve tulem	33 409	5 384	12 000	20 000	22 000	25 000	29 000
Finantseerimistegevus	-15 841	-61 567	-21 376	-21 707	-22 040	-22 377	-18 907
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-13 084	-56 183	-9 376	-1 707	-40	2 623	10 093
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	72 165	15 982	6 606	4 899	4 859	7 482	17 575
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	167 974	106 407	85 031	63 324	41 284	18 907	0
Netovõlakoormus (eurodes)	95 809	90 425	78 425	58 425	36 425	11 425	0
Netovõlakoormus (%)	10,55%	9,63%	8,19%	5,98%	3,65%	1,13%	0,00%

Tabel 22. SA Rannapere Pansionaat eelarvestrateegia 2020-2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.1.4. OÜ Viimsi Haldus eelarvestrateegia 2020–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Põhitegevuse tulud kokku	3 355 636	3 507 179	4 457 897	4 903 687	5 244 056	5 668 462	6 115 309
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	3 217 349	3 346 715	4 281 387	4 709 526	5 030 479	5 433 527	5 856 880
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt	138 287	160 464	176 510	194 161	213 577	234 935	258 429
Põhitegevuse kulud kokku	2 555 168	2 838 306	3 002 137	3 402 351	3 762 586	4 188 844	4 637 728
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	2 398 370	2 694 750	2 844 225	3 228 648	3 571 513	3 978 664	4 406 530
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega	156 798	143 556	157 912	173 703	191 073	210 180	231 198
Põhitegevustulem	800 468	668 873	1 455 760	1 501 336	1 481 470	1 479 618	1 477 581
Investeeringustegevus kokku	-69 856	-152 472	-593 800	-593 800	-593 800	-593 800	-593 800
Eelarve tulem	730 612	516 401	861 960	907 536	887 670	885 818	883 781
Finantseerimistegevus	-1 178 128	-1 211 004	-882 733	-882 733	-882 733	-882 733	-882 733
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-534 619	-494 701	10 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	-87 102	199 902	30 773	-23 803	-3 937	-2 085	-48
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	697 683	202 982	212 982	213 982	214 982	215 982	216 982
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	11 238 221	10 027 217	9 144 484	8 261 751	7 379 018	6 496 285	5 613 552
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)	4 209 881	4 045 492	3 881 103	3 716 714	3 552 325	3 387 936	3 223 549
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV konsolideeritud bilansis	5 817 335	5 246 113	4 674 891	4 103 669	3 532 447	2 961 225	2 390 004
Netovõlakoormus (eurodes)	10 540 538	9 824 235	8 931 502	8 047 769	7 164 036	6 280 303	5 396 570
Netovõlakoormus (%)	314,11%	280,12%	200,35%	164,12%	136,61%	110,79%	88,25%

Tabel 23. OÜ Viimsi Haldus eelarvestrateegia 2020-2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.1.5. AS Viimsi Vesi eelarvestrateegia 2020–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Põhitegevuse tulud kokku	3 557 887	3 657 356	3 548 916	3 601 250	3 654 369	3 708 284	3 763 009
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	228 903	220 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt	3 328 984	3 437 356	3 488 916	3 541 250	3 594 369	3 648 284	3 703 009
Põhitegevuse kulud kokku	2 158 719	2 180 828	2 252 385	2 325 372	2 399 820	2 475 756	2 553 211
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	2 297	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega	2 156 422	2 177 828	2 249 385	2 322 372	2 396 820	2 472 756	2 550 211
Põhitegevustulem	1 399 168	1 476 528	1 296 531	1 275 878	1 254 549	1 232 528	1 209 798
Investeeringustegevus kokku	-952 876	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000
Eelarve tulem	446 292	276 528	96 531	75 878	54 549	32 528	9 798
Finantseerimistegevus	-365 666	-308 080	-250 837	-239 345	-255 438	-255 475	-255 512
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	104 110	-31 552	-154 306	-163 467	-200 889	-222 947	4 286
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	819 475	787 923	633 617	470 150	269 261	46 314	50 600
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	1 788 349	1 480 269	1 229 432	990 087	734 649	479 174	223 662
Netovõlakoormus (eurodes)	968 874	692 346	595 815	519 937	465 388	432 860	173 062
Netovõlakoormus (%)	27,23%	18,93%	16,79%	14,44%	12,74%	11,67%	4,60%

Tabel 24. AS Viimsi Vesi eelarvestrateegia 2020-2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.2. Viimsi valla eelarvestrateegia 2020–2024

Eelarvestrateegias kajastatud eesmärgid ja tegevused tuginevad arengukava koostamise ja arutelude käigus kogutud ettepanekutele ning 2019. aastal sõlmitud koalitsioonileppele. Põhitegevuse tulemi suuruseks on 10,5–13,1% põhitegevuse tuludest. Investeeringud ja laenukoormused on arvestatud lubatud netovõlakoormuse piires.

Põhitegevuse kuludest on planeeritud haridusele 59,0%, vaba aja, kultuuri ja spordi kulud moodustavad 9,3%, üldvalitsemiskulude osakaal on 15,0%, sotsiaalhoolekande kulud 4,0% eelarvest.

Viimsi vald	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Põhitegevuse tulud kokku	35 996 248	37 971 043	39 740 258	41 575 920	43 512 964	45 773 801	48 914 152
Maksutulud	27 298 969	29 390 985	31 115 584	32 797 519	34 501 570	36 413 865	38 440 896
sh tulumaks	24 703 987	26 759 985	28 485 584	30 167 519	31 871 570	33 783 865	35 810 896
sh maamaks	2 516 826	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000
sh muud maksutulud	78 156	81 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 401 680	1 483 000	1 624 500	1 544 500	1 572 500	1 623 800	1 696 700
Saadavad toetused tegevuskuludeks	7 082 579	6 883 196	6 824 312	7 058 039	7 263 032	7 560 275	8 600 694
sh tasandusfond	76 200	81 778	81 778	81 778	81 778	81 778	81 778
sh toetusfond	6 142 065	6 314 370	6 357 989	6 591 316	6 836 309	7 093 552	8 173 971
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	864 314	487 048	384 545	384 945	344 945	384 945	344 945
Muud tegevustulud	213 020	213 862	175 862	175 862	175 862	175 862	175 862
Põhitegevuse kulud kokku	28 886 670	33 403 027	35 422 591	37 190 675	38 418 745	39 845 171	42 527 929
Antavad toetused tegevuskuludeks	2 750 813	3 694 483	3 478 692	3 521 604	3 668 058	3 691 157	3 712 678
Muud tegevuskulud	26 135 857	29 708 544	31 943 899	33 669 071	34 750 687	36 154 014	38 815 251
sh tööjõukulud	12 985 047	14 768 139	15 387 870	16 197 870	17 002 472	18 014 510	20 039 474
sh majandamiskulud	11 288 578	14 407 206	15 836 915	16 785 377	17 060 617	17 450 150	18 084 599
sh muud kulud	1 862 232	533 200	719 114	685 824	687 598	689 354	691 178
Põhitegevuse tulem	7 109 578	4 568 016	4 317 667	4 385 245	5 094 219	5 928 630	6 386 223
Investeeringustegevus kokku	-7 921 100	-8 288 914	-6 150 951	-6 466 741	-7 505 873	-6 131 116	-6 686 125
Põhivara müük (+)	540 017	0	0	4 000 000	2 000 000	0	0
Põhivara soetus (-)	-8 990 556	-8 700 508	-7 280 862	-10 991 000	-9 515 000	-6 000 000	-6 715 000
sh projektide omaosalus	-8 403 431	-8 159 913	-6 247 631	-10 468 500	-9 385 000	-5 920 000	-6 615 000

Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	587 125	640 594	1 033 231	522 500	130 000	80 000	100 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-318 254	-450 000	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Tagasilaekuvad laenud (+)	263 383	263 000	263 383	263 383	263 383	196 183	196 183
Finantstulud (+)	181 190	148 000	148 455	140 943	133 441	126 404	119 926
Finantskulud (-)	-184 005	-190 000	-304 157	-391 567	-506 697	-522 703	-376 234
Eelarve tulem	-811 522	-3 720 898	-1 833 283	-2 081 496	-2 411 654	-202 486	-299 902
Finantseerimistegevus	-2 630 944	1 358 994	1 500 747	2 201 046	2 535 758	330 356	379 332
Kohustiste võtmine (+)	0	3 603 994	4 300 000	5 450 000	6 350 000	4 800 000	5 350 000
Kohustiste tasumine (-)	-2 630 944	-2 245 000	-2 799 253	-3 248 954	-3 814 242	-4 469 644	-4 970 668
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 558 617	-2 361 903	-450 000	0	0	0	0
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+ suurenemine /- vähenemine)	1 883 849	0	-117 464	-119 550	-124 104	-197 650	-79 430
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	3 061 903	700 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	19 829 288	22 188 282	23 689 029	25 890 075	28 425 833	28 756 189	29 135 521
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Netovõlakoormus (eurodes)	16 767 385	21 488 282	23 439 029	25 640 075	28 175 833	28 506 189	28 885 521
Netovõlakoormus (%)	46,58%	56,59%	58,98%	61,67%	64,75%	62,28%	59,05%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	35 996 248	27 408 095	25 906 005	26 311 470	30 565 316	35 990 459	38 317 340
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,00%	72,18%	65,19%	63,29%	70,24%	78,63%	78,34%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	19 228 863	5 919 813	2 466 976	671 395	2 389 483	7 484 270	9 431 819
Põhitegevuse tulude muutus	17,20%	5,49%	4,66%	4,62%	4,66%	5,20%	6,86%
Põhitegevuse kulude muutus	9,40%	15,63%	6,05%	4,99%	3,30%	3,53%	6,92%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,25	1,14	1,12	1,11	1,13	1,15	1,15

Tabel 25. Viimsi valla eelarvestrateegia 2020-2024. Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.2.1. Viimsi valla põhitegevuse tulude prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse tulude eelarveosasse maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused ja muud tegevustulud. Selles eelarveosas ei kajastata põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist, tulu põhivara, osaluste ning muude aktsiate ja osade müügist ning finantstulusid. Aastatel 2019–2024 kasvavad Viimsi valla tulud igal aastal keskmiselt 5,3%. Tulude kasv tuleneb peamiselt maksutulude kasvust.

Aastatel 2020–2024 prognoositakse tulumaksu laekumise kasvuks 6,0% aastas. Kavandamisel on aluseks võetud Rahandusministeeriumi majandusprognoos ning asjaolu, et füüsilise isiku maksustavast tulust laekub maksumaksja elukohajärgsele kohalikule omavalitsusele 11,93%. Maksumaksja elukohana kalendriaastal arvestatakse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga registrisse kantud elukohta. 2018. aastal suurenes maksumaksjate arv 12,0% ehk lisandus 1105 maksumaksjat.

Tulude prognoosimisel on arvestatud järgmisi põhimõtteid:

- seoses valla maksumaksjate arvu ja keskmise palga kasvuga on planeeritud tulumaksu laekumise kasv eelarvestrateegia perioodil 6,0% aastas;
- maamaksuseaduse alusel võib kohalik omavalitsus kehtestada üldiseks maksumääraks 0,1 – 2,5% maa maksustamishinnast. Üldine maamaks määr on alates 1. jaanuarist 2016 2,5% maa maksustamishinnast ning põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaks määr on 2,0% maa maksustamishinnast aastas;
- lasteaedade kohatasu tulu arvestamisel on alates 2020. aastast lähtutud prognoositavast töötasu alammäärast ning kohatasu kavandatakse sellest 10,74%;
- haridusasutuste toitlustamiskulude katteks saadav tulu kasvab võrreldes 2019. aastaga, kuna läbiviidud hanke tulemusel osutus teenuse hind kallimaks;
- kultuuriasutuste omatulu kasvu ei ole eelarvestrateegia perioodil kavandatud;
- riigi poolt eraldatava üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus suureneb 2021–2023 aastatel keskmiselt 5%. 2024. aastal on toetuse kasvuks prognoositud 20% tulenevalt Pärnamäe Kooli avamisest.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositud põhitegevuse tulud.

Viimsi vald	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Põhitegevuse tulud kokku	35 996 248	37 971 043	39 740 258	41 575 920	43 512 964	45 773 801	48 914 152
Maksutulud	27 298 969	29 390 985	31 115 584	32 797 519	34 501 570	36 413 865	38 440 896
sh tulumaks	24 703 987	26 759 985	28 485 584	30 167 519	31 871 570	33 783 865	35 810 896
sh maamaks	2 516 826	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000
sh muud maksutulud	78 156	81 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 401 680	1 483 000	1 624 500	1 544 500	1 572 500	1 623 800	1 696 700
Saadavad toetused tegevuskuludeks	7 082 579	6 883 196	6 824 312	7 058 039	7 263 032	7 560 275	8 600 694
sh tasandusfond	76 200	81 778	81 778	81 778	81 778	81 778	81 778
sh toetusfond	6 142 065	6 314 370	6 357 989	6 591 316	6 836 309	7 093 552	8 173 971
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	864 314	487 048	384 545	384 945	344 945	384 945	344 945
Muud tegevustulud	213 020	213 862	175 862	175 862	175 862	175 862	175 862

Tabel 26. Põhitegevuse tulud 2018–2024

5.2.2. Viimsi valla põhitegevuse kulude prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse kulude eelarveosasse antavad toetused ja muud tegevuskulud. Selles eelarve osas ei kajastata põhivara soetuseks antavat sihtfinantseerimist, põhivara soetust, osaluste ning muude aktsiate ja osade soetust ning finantskulusid.

Kõikides valla asutustes on majandamiskulud kavandatud nende kokkuhoiu vajadust silmas pidades. Eelarvestrateegias kajastatavate uute tegevuste alustamisel tuleb vajadusel arvestada:

- valdkondade siseselt prioriteetide ümberseadmisega;
- valdkondade siseselt eelarveliste vahendite kasutamise paindlikkuse ja vajadusepõhisusega;
- kokkuhoiu võimaluste ja säästliku majandamisega.

Eelarvestrateegia perioodil kasvavad kulud keskmiselt 6,7%. Kulude prognoosimisel on arvestatud järgmisi põhimõtteid:

- kõikide asutuste palgafondide kasvu korrigeeritakse aasta eelarvega vastavalt toetusfondist saadavale hariduskulude toetusele, riigi kehtestatavale õpetaja palga alammäärale, majandusprognoosile ning valla eelarveliste vahendite olemasolule;
- 2019. aastal ning igal järgneval aastal on kütte- ja elektrikulude kasvuks kavandatud vastavalt 5% ja 10%;
- reservfondi suuruseks on arvestatud 500 000 eurot;
- strateegiasse on kavandatud alates 2020. aastast uute hallatavate asutustena Prangli Rahvamaja ja Viimsi Noortekeskuse kulud. Alates 2021. aastast kaasnevad seoses Randvere Kooli juurdeehitusega hoone ülalpidamiskulud. Huviharidus- ja kultuurikeskuse Artium loomisega lisanduvad tööjõukulud alates 2019. aasta septembrikuust ning hoone ülalpidamiskulud 2021. aasta juulikuust. Pärnamäe Lasteaia kulud lisanduvad 2023. aasta juulikuust ja Pärnamäe kooli kulud alates 2024. aastast.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositud põhitegevuse kulud.

Viimsi vald	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Põhitegevuse kulud kokku	28 886 670	33 403 027	35 422 591	37 190 675	38 418 745	39 845 171	42 527 929
Antavad toetused tegevuskuludeks	2 750 813	3 694 483	3 478 692	3 521 604	3 668 058	3 691 157	3 712 678
Muud tegevuskulud	26 135 857	29 708 544	31 943 899	33 669 071	34 750 687	36 154 014	38 815 251
sh tööjõukulud	12 985 047	14 768 139	15 387 870	16 197 870	17 002 472	18 014 510	20 039 474
sh majandamiskulud	11 288 578	14 407 206	15 836 915	16 785 377	17 060 617	17 450 150	18 084 599
sh muud kulud	1 862 232	533 200	719 114	685 824	687 598	689 354	691 178

Tabel 27. Põhitegevuse kulud 2019–2024.

5.2.3. Viimsi valla investeerimistegevuse prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse investeerimistegevuse eelarveosasse põhivara soetus ja müük, põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine, osaluste soetus ja müük, muude aktsiate ja osaluste soetus ja müük, antavad ning tagasilaekuvad laenud, finantskulud- ja tulud. Investeerimistegevuse eelarves on kajastatud ka sihtfinantseerimisega seotud tehingud, mille korral sihtfinantseerimise ülekandja kannab raha otse üle tarnijale, kellelt Viimsi vald saab kaupu või teenuseid.

Strateegiaperioodi investeeringute, finantseerimistehingute ja likviidsete varade muutuse osas on järgitud, et otsused oleksid jätkusuutlikud ja kõiki rahastamisallikaid ühtselt käsitlevad.

Investeeringute liigitus erineb arengukavas toodud tegevuskava liigitusest, kuna eelarvevahendid on jaotatud vastavalt eelarve klassifikaatorile.

Investeeringute tabelis on toodud investeerimistegevuse eelarveosas kajastatud põhivara soetus. Projektipõhistel põhivara soetustel on eraldi välja toodud saadav sihtfinantseering ning omafinantseering.

Alljärgnevatel tabelites on esitatud Viimsi valla käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud investeeringud järgmiselt:

04 Majandus

- 2019. aastal on teede ehituseks ja rekonstrueerimiseks kavandatud vahendeid 5 197 696 eurot. 2020–2024. aastatel on teede ehituse eelarve kokku 8 038 000 eurot, millest kergliiklusteede ehituseks on kavandatud 490 000 eurot.

06 Elamu- ja kommunaalmajandus

- 2019–2024. aastatel on kavandatud Haabneeme, Püüsi ja Randvere rannaalade korrashoiuks 395 000 eurot, mis jagunevad vastavalt 125 000 eurot, 70 000 eurot ja 200 000 eurot.
- 2019. aastal on eelarves 200 000 eurot AS-le Viimsi Vesi reovee ärajuhtimise ja veevarustuskindluse tagamiseks.

08 Vaba aeg, kultuur

- 2019–2021. aastatel on kavandatud 350 000 eurot Viimsi klindipealse rekreatsiooniala rajamiseks
- 2023–2024. aastatel on kavandatud 100 000 eurot Keri saare randumiskoha ehitamiseks ning 2024. aastal 50 000 eurot Keri saare tuletorni rekonstrueerimiseks.
- 2021–2022. aastatel on kavandatud 300 000 eurot Naissaare raudtee rekonstrueerimiseks, millest saadava sihtfinantseeringuna on kavandatud 100 000 eurot.
- 2023. aastal on kavandatud 120 000 eurot SA Rannarahva Muuseumi investeeringuteks, millest 70 000 eurot on kavandatud hoone rekonstrueerimiseks ja 50 000 eurot hoidla ehitamiseks.
- 2024. aasta eelarvesse on kavandatud 30 000 eurot Prangli kiriku restaureerimistöödeks, millest saadava sihtfinantseeringuna on kavandatud 20 000 eurot.

09 Haridus

- 2019–2020. aastatel on kavandatud 250 000 eurot Püüsi kooli spordiväljaku ehitamiseks ning 2024. aastal 70 000 eurot Püüsi Kooli tenniseväljakute rekonstrueerimiseks.
- 2019–2021. aastatel on eelarvesse kavandatud kokku 2 600 000 eurot Randvere Koolile juurdeehituse ja ujula rajamiseks, millest 100 000 eurot on kavandatud eelprojekti tegemiseks 2019. aastal.
- 2020–2022. aastatel on kavandatud Huviharidus- ja kultuurikeskuse Artium ehitamiseks ja sisustamiseks kokku 13 500 000 eurot.
- 2021–2024. aastatel on eelarvesse kavandatud kokku 5 650 000 eurot Pärnamäe lasteaia ja kooli ehitamiseks. Lasteaia osa ehitamine arvestuslikult 1 500 000 eurot ning kooli osa ehitamine 4 150 000 eurot.

- 2024. aastal on kavandatud jalgpalli ja teiste spordialade sisehalli rajamine Viimsi Gümnaasiumi juurde.

10 Sotsiaalne kaitse

- 2020–2021. aastatel on kavandatud kokku 500 000 eurot tervisekeskuse rajamiseks.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
01 Üldised valitsussektori teenused	141 500	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	141 500	0	0	0	0	0
04 Majandus	5 493 852	817 000	1 181 000	1 780 000	2 920 000	2 220 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	36 220	212 500	212 500	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	5 457 632	604 500	968 500	1 780 000	2 920 000	2 220 000
05 Keskkonnakaitse	206 960	310 000	160 000	160 000	160 000	100 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	206 960	310 000	160 000	160 000	160 000	100 000
06 Kommunaalmajandus	1 311 375	1 308 862	830 000	560 000	450 000	685 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	504 375	740 731	180 000	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	807 000	568 131	650 000	560 000	450 000	685 000
08 Vaba aeg, kultuur, sport	1 500 676	331 000	531 000	486 000	481 000	1 051 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	80 000	130 000	130 000	80 000	100 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 500 676	251 000	401 000	356 000	401 000	951 000
09 Haridus	496 145	4 250 000	8 050 000	6 500 000	2 000 000	2 670 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	496 145	4 250 000	8 050 000	6 500 000	2 000 000	2 670 000
10 Sotsiaaltoetused	0	275 000	250 000	40 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	275 000	250 000	40 000	0	0
KÕIK KOKKU	9 150 508	7 291 862	11 002 000	9 526 000	6 011 000	6 726 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	540 595	1 033 231	522 500	130 000	80 000	100 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	8 609 913	6 258 631	10 479 500	9 396 000	5 931 000	6 626 000

Tabel 28. Investeeringud valdkondade järgi 2019-2024.

Investeeringuobjektid 2019–2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
01 Üldised valitsussektori teenused	141 500	0	0	0	0	0
IT tarkvara arendus	141 500	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	141 500	0	0	0	0	0
04 Majandus	5 493 852	817 000	1 181 000	1 780 000	2 920 000	2 220 000
Teede ja tänavate projekteerimine ja rekonstrueerimine vastavalt teehoiukavale, sh tolmuvabade katete ehitus	5 197 696	377 000	611 000	1 420 000	2 920 000	2 220 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	5 197 696	377 000	611 000	1 420 000	2 920 000	2 220 000
Kergliiklusteede rajamine, sh Tammneeme KLT	0	0	130 000	360 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	130 000	360 000	0	0
Viimsi valla väravate-maamärkide rajamine	0	70 000	70 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	70 000	70 000	0	0	0
Teede hooldus, RIA II projekt GIS põhise registri-menetuskeskkonna loomine	106 220	250 000	250 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	36 220	212 500	212 500	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	70 000	37 500	37 500	0	0	0
Maakorralduse investeeringud	116 986	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	116 986	0	0	0	0	0
Ühistransport, bussiootepaviljonide paigaldamine	60 000	120 000	120 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	60 000	120 000	120 000	0	0	0
Muud investeeringud	12 950	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	12 950	0	0	0	0	0
05 Keskkonnakaitse	206 960	310 000	160 000	160 000	160 000	100 000
Kanaliseerimisvõrgu rekonstrueerimine	206 960	130 000	130 000	130 000	130 000	0
<i>sh toetuste arvelt</i>	0	0	0	0	0	0

Investeeringuobjektid 2019–2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	206 960	130 000	130 000	130 000	130 000	0
Roosi tee tiigi korrastamine	0	0	0	0	0	100 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	100 000
Metsakasti küla sademeveesüsteemi rekonstrueerimine	0	30 000	30 000	30 000	30 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	30 000	30 000	30 000	30 000	0
Rummu tee eesvoolu toru rekonstrueerimine	0	150 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	150 000	0	0	0	0
06 Kommunaalmajandus	1 311 375	1 308 862	830 000	560 000	450 000	685 000
Tänavavalgustuse rekonstrueerimine	0	100 000	300 000	300 000	200 000	400 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	100 000	300 000	300 000	200 000	400 000
Tänavavalgustuse rekonstrueerimine, LED projekt	994 375	1 148 862	300 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	504 375	740 731	180 000	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	490 000	408 131	120 000	0	0	0
Viimsi valla randade korrashoid	25 000	60 000	70 000	75 000	80 000	85 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	25 000	60 000	70 000	75 000	80 000	85 000
Mänguväljakute rajamine ja rekonstrueerimine	72 000	0	160 000	185 000	170 000	200 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	72 000	0	160 000	185 000	170 000	200 000
Koerte harjutus- ja jalutusväljaku rajamine	20 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	20 000	0	0	0	0	0
Muud investeeringud	200 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	200 000	0	0	0	0	0
08 Vaba aeg, kultuur, sport	1 500 676	331 000	531 000	486 000	481 000	1 051 000

Investeeringuobjektid 2019–2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Spordiväljakute ja vaba aja taristu rajamine ja rekonstrueerimine	402 676	110 000	110 000	110 000	110 000	110 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	402 676	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Prangli Rahvamaja	5 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	5 000	0	0	0	0	0
Kirikute ja koguduste parendamiseks tehtavad investeeringud	20 000	0	0	0	0	30 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	20 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	20 000	0	0	0	0	10 000
Valla raamatukogu	860 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	860 000	0	0	0	0	0
Rannarahva Muuseumi hoone rekonstrueerimine, hoidla ehitus	0	0	0	0	120 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	120 000	0
Naissaare raudtee rekonstrueerimine	0	0	150 000	150 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>			50 000	50 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			100 000	100 000		
Viimsi Vabaõhumuuseumi külastuskeskuse ehitamine	0	0	0	0	70 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	70 000	0
Vabadussõjas võidelnud viimsilaste mälestusmärgi rajamine	13 000	60 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	13 000	60 000	0	0	0	0
Viimsi keskväljaku ja Lennart Meri mälestise rajamine	0	0	25 000	125 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	25 000	125 000	0	0
Tammede pargi rajamine	0	0	0	0	0	750 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	750 000

Investeeringuobjektid 2019–2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Viimsi klindipealse rekreatsiooniala rajamine	50 000	150 000	150 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000	150 000	150 000	0	0	0
Keri saare tuletorni rekonstrueerimine ja randumiskoha ehitamine	0	0	0	0	50 000	100 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	50 000	100 000
Välilauatenniselaudade soetamine ja paigaldamine	0	0	10 000	10 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	10 000	10 000	0	0
Viimsi poolsaart ühendava terviseradade ja kergliiklusteede võrgustiku rajamine	0	0	50 000	50 000	50 000	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	50 000	50 000	50 000	50 000
Karulaugu terviseraja katte vahetus, Rohuneeme terviseraja ehitamine	0	0	25 000	30 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	25 000	30 000	0	0
Viimsi mõisapargi tenniseväljakute rekonstrueerimine	0	0	0	0	70 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	70 000	0
Muud investeeringud	150 000	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	150 000	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
09 Haridus	496 145	4 250 000	8 050 000	6 500 000	2 000 000	2 670 000
MLA Viimsi Lasteaiad, hoonete parendamine	34 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	34 000	0	0	0	0	0
Püüksi kooli investeeringud	163 270	150 000	0	0	0	70 000
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	163 270	150 000				70 000
Prangli kooli investeeringud	10 800	0	0	0	0	0

Investeeringuobjektid 2019–2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	10 800	0	0	0	0	0
Viimsi kooli investeeringud	70 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	70 000	0	0	0	0	0
Haabneeme kooli investeeringud	52 975	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	52 975	0	0	0	0	0
Randvere kooli investeeringud, kooli ja ujula juurdeehitus	105 100	1 100 000	1 400 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	105 100	1 100 000	1 400 000	0	0	0
Huviharidus- ja kultuurikeskuse Artiumi ehitamine	0	3 000 000	6 500 000	4 000 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	3 000 000	6 500 000	4 000 000		
Pärnamäe lasteaia ja kooli ehitamine	0	0	150 000	2 500 000	2 000 000	1 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	150 000	2 500 000	2 000 000	1 000 000
Jalgpalli ja teiste spordialade sisehalli rajamine	0	0	0	0	0	1 600 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	1 600 000
Muud investeeringud	60 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	60 000	0	0	0	0	0
10 Sotsiaalhoolekanne	0	275 000	250 000	40 000	0	0
Prangli esmaabipunkti ruumide kohandamine kiirabile	0	25 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	25 000	0	0	0	0
Tervisekeskuse rajamine	0	250 000	250 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	250 000	250 000	0	0	0

Investeeringuobjektid 2019–2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Eakate keskuse rajamine	0	0	0	40 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	40 000	0	0
KÕIK KOKKU	9 150 508	7 291 862	11 002 000	9 526 000	6 011 000	6 726 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	540 595	1 033 231	522 500	130 000	80 000	100 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	8 609 913	6 258 631	10 479 500	9 396 000	5 931 000	6 626 000

Tabel 29. Investeeringuobjektid 2019–2024.

5.2.4. Viimsi valla finantseerimistehingute prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse finantseerimistegevuse eelarveosasse laenude kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine ja täitmine, võlakirjade emiteerimine ja lunastamine ning teenuste kontsessioonikokkulepete alusel kohustuste võtmine ja tagasimaksmine.

Eelpool investeerimistegevuse eelarveosas toodud investeeringud eeldavad lähiaastatel finantseerimistehingute mahu suurendamist, sest põhitegevuse tulud ei ole nende katmiseks piisavad. Finantseerimistehingute suurust mõjutavad kohaliku omavalitsuse üksuse juhtimise seaduses toodud nõuded netovõlakoormuse, põhitegevuse tulemi ja likviidsete varade arvutamise meetodika kohta.

Finantseerimistehingute kavandamisel on arvestatud järgmisi põhimõtteid:

- Raha jääk aasta lõpul on 250 000 eurot.
- Tuleb hoida laenukohustused mõistlikul tasemel, et laenu tagasimakse ei suurendaks liiga palju püsikulusid järgnevatel perioodidel. Laenude võtmisel on arvestatud 10-aastase tagasimaksmise perioodiga.
- Põhitegevuse tulemi katab laenu põhiosa tagasimaksete ja laenu teenindamise kulud.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud finantseerimistehingud.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Finantseerimistegevus	-2 630 944	1 358 994	1 500 747	2 201 046	2 535 758	330 356	379 332
Kohustuste võtmine (+)	0	3 603 994	4 300 000	5 450 000	6 350 000	4 800 000	5 350 000
Kohustuste tasumine (-)	-2 630 944	-2 245 000	-2 799 253	-3 248 954	-3 814 242	-4 469 644	-4 970 668

Tabel 30. Finantseerimistehingud 2018–2024.

Kuna Viimsi vallal on vajadus investeerida suuremas mahus, kui on planeeritav tegevustulude ja -kulude ülejääk, tuleb kaasata laenu raha. Kaasates täiendavaid laenuvahendeid, peab arvestama sellega, et võlakohustuse määr jääks kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses ettenähtud piiridesse.

Põhitegevuse tuludena käsitletakse maksutulused, kaupade ja teenuste müügitulu, saadavaid toetusi ja muid tegevustulusid. Põhitegevuse tulude eelarveosas ei planeerita põhivara müügitulu, põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist ega finantsulusid. Põhitegevuse kuludena käsitletakse tegevuskulusid ja antavaid toetusi. Põhitegevuse kulude eelarveosas ei planeerita põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist, põhivara soetust ega finantskulusid.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelik, käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodi netovõlakoormus.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Põhitegevuse tulemi	7 109 578	4 568 016	4 317 667	4 385 245	5 094 219	5 928 630	6 386 223
Netovõlakoormuse ülemäär (%)	100,00%	72,18%	65,19%	63,29%	70,24%	78,63%	78,34%
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	19 829 288	22 188 282	23 689 029	25 890 075	28 425 833	28 756 189	29 135 521
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Netovõlakoormus (%)	46,58%	56,59%	58,98%	61,67%	64,75%	62,28%	59,05%

Tabel 31. Netovõlakoormus 2018–2024.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud laenukohustused.

	31.12.2017	22 460 232
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		0
Võetud laenu tagasimaksmine		-2 630 944
	31.12.2018	19 829 288
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		3 603 994
Võetud laenu tagasimaksmine		-2 245 000
	31.12.2019	21 188 282
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		4 300 000
Võetud laenu tagasimaksmine		-2 799 253
	31.12.2020	22 689 029
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		5 450 000
Võetud laenu tagasimaksmine		-3 248 954
	31.12.2021	24 890 075
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		6 350 000
Võetud laenu tagasimaksmine		-3 814 242
	31.12.2022	27 425 833
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		4 800 000
Võetud laenu tagasimaksmine		-4 469 644
	31.12.2023	27 756 189
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		5 350 000
Võetud laenu tagasimaksmine		-4 970 668
	31.12.2024	28 135 521

Tabel 32. Laenukohustused 2018–2024.

5.2.5. Viimsi valla finantseerimistingute prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse likviidsete varade muutuse eelarveosasse raha ja pangakontode, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute, soetatud võlakirjade saldode muutused. Likviidsete varade saldo suurenemine ja vähenemine kajastatakse vastavalt kas plussiga või miinusega.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Raha jääk aasta algul	4 620 520	3 061 903	700 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Raha jäägi muutus	-1 558 617	-2 361 903	-450 000	0	0	0	0
Raha jääk aasta lõpul	3 061 903	700 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000

Tabel 33. Likviidsete varade muutus 2018–2024.

Eelarvestrateegia on tasakaalus. Kui jooksva aasta eelarve koostamisel kujuneb aasta lõpu raha jääk suuremaks kui strateegias prognoositud, suunatakse see arengukavas toodud eesmärkide elluviimiseks või vähendatakse kavandatud laenuvahendeid.

Kõik eelarvestrateegias toodud arvanded on prognoositud kulude kokkuhoiu vajadust silmas pidades. Arvanded täpsustatakse aasta eelarves.

6. ARENGUKAVA ELLUVIIMISE SEIRE

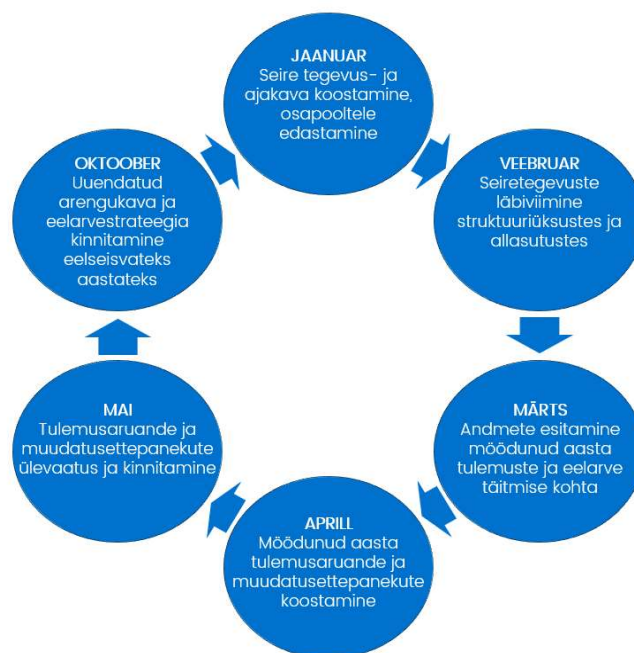
Vallavalitsus viib regulaarselt igal aastal läbi arengukava seire- ja ülevaatustegevusi, et tagada arengukavas kokkulepitud tegevuste tulemuslik elluviimine ning arengukava pidev parendamine.

Seiretegevuste käigus veendume arengukava ja eelarvestrateegia asja- ja ajakohasuses, tuvastame parendamist või uuendamist vajavad teemad ja valdkonnad ning vajadusel täpsustame ja täiendame eelseisvate aastate tegevusi, eesmärges, oodatavaid tulemusi ning vajadusi investeeringuteks (investeeringute kava).

Seiretegevused lähtuvad alljärgnevatest põhimõtetest ja protsessist:

- arengukava ja eelarvestrateegia elluviimise edukust seiratakse igal aastal, paralleelselt lõppenud aasta majandusaasta aruande koostamisega;
- seiretegevuste koordineerimise vastutus lasub vallavalitsuse arendusosakonnal;
- seiretegevused toimuvad:
 - vallavalituse struktuuriüksustes, kelle ülesandeks on esitada andmed möödunud aasta kohta oma valdkonna piires elluviidud tegevustest, nende tulemustest ja eelarve kasutamisest ning esitada ettepanekud valdkonnapõhiste muudatuste tegemiseks eelseisvatel aastatel;
 - rahandusosakonnas, kelle ülesandeks on eelarvestrateegia ja investeeringute kava täitmise aruande koostamine möödunud aasta kohta ning ettepanekute kogumine nende muutmiseks eelseisvatel aastatel;
 - valla allasutustes, kelle ülesandeks on esitada arengukava elluviimise seisukohast asjakohased andmed möödunud aastal oma tegevusvaldkonnas elluviidud tegevustest ja nende tulemustest ning esitada ettepanekud vajalike muudatuste tegemiseks eelseisvatel aastatel;
 - valla volikogu komisjonides, kelle ülesandeks on toetada seiretegevuste elluviimist valdkonnapõhiste ootuste ja suuniste andmisega ning üldiste muudatusettepanekutega.
- seiretegevuste käigus kogutud andmete põhjal koostavad arendusosakond ja rahandusosakond arengukava ja eelarvestrateegia eelmise aasta täitmise kohta tulemusaruande ning esitavad ettepanekud muudatuste sisseviimiseks eelseisvateks aastateks;
- tulemusaruanne koos muudatusettepanekutega vaadatakse läbi ja kinnitatakse vallavalituse juhtkonna poolt ning esitatakse volikogule valla majandusaasta aruande koosseisus (hiljemalt 31. maiks);
- eelseisvate aastate uuendatud andmetega valla arengukava ja eelarvestrateegia kinnitatakse vastavalt Kohaliku omavalituse korralduse seaduses toodud tähtajaks (hiljemalt 15. oktoobriks).

Lisaks korraldame erinevate päevakajaliste teemade ülevaatus jooksvalt toimuvate koosolekute käigus ning viime kokkulepitud parendustegevused võimalusel ellu koheselt.

Joonis 14. Seiretegevuste läbiviimise indikatiivne ajaraam.